

Geen Randgevoel

**Aanleg ringweg
Asse blijft uit**

**En de Vlaming,
hij bouwde voort**

**Samenhuizen
in de Rand**

**Visionair
Raymonda Verdyck
Telkens opnieuw**

+ AGENDA

**Hydrogen Sea
'Boven de aardbol
uit zweven'**

Huisarts Mark Huylebroeck

**'Help,
er zijn te weinig
huisartsen'**

Katherine De Wulf uit Hamme werd vorige maand door Greta Houbregs aangeduid om **deketing** voort te zetten.

Volg je eigen pad

Katherine De Wulf werkt als directie-assistente voor een multinational in Zellik. Daarnaast haalt ze voldoening uit het geven van intuïtieve relaxatiemassage. 'Zorg is een grote bron van zingeving voor een mens. Mensen komen regelmatig op de massagetafel omdat ze willen ontspannen, maar ook omdat ze hun verhaal kwijt willen. Hun wereld staat dan even stil, weg van de dagelijkse beslommeringen, stress of benarde privékwesaties. Dan breng ik de nodige openheid op om te luisteren. Ik ben geen kinesist of therapeut, maar beschik wel over voldoende achtergrond en mensenkennis.' In deze hectische tijden, waarin het leven van velen beheerst wordt door sociale media, lukt écht luisteren en praten met elkaar steeds moeilijker. 'We zijn die vaardigheid kwijtgeraakt. Het leven raast ongenadig voorbij. In deze materialistische en resultaatgerichte maatschappij is traagheid een taboe geworden.'

VERSTEDELIJKING

De Wulf is een geboren en getogen Hamme-naar. Ze maakte kennis met het stadsleven tijdens haar studiejaren in Laken. Ze was 21 toen de liefde en haar hang naar avontuur haar verleidde om naar Griekenland af te trekken en er te werken voor een Belgische tour-operator. De relatie liep stuk, maar de liefde voor het land bleef intact. De Griekse mentaliteit past beter bij haar dan de Belgische. 'Hier zijn we vooral met onszelf bezig, terwijl Grieken meer verbondenheid tonen, en de taal spreekt mij enorm aan. Met beeldspraak kunnen ze essentiële zaken mooi verwoorden.' 'Met tussenstops in Sint-Martens-Bodegem, Asse, Tollembeek, Opwijk, Brussegem, Asbeek, Merchtem ben ik uiteindelijk terug thuis gekomen in Hamme. Ik ben nooit aan een bepaalde plek gehecht geraakt, maar hier terug belanden voelde goed. Ik sta er nog altijd van versteld hoe mooi de regio is. Vooral de natuur is geweldig: de velden, de wandelpaden.'

TIJDEN VERANDEREN

'Hoewel landelijk gelegen, is Hamme op korte tijd volgebouwd. Door de verstedelijking zijn er veel anderstaligen bijgekomen. De Rand is een mengeling van nationaliteiten en culturen geworden. Dat werkt de sociale contacten niet altijd in de hand. Ook het verkeer in de regio is aanzienlijk toegenomen. De smalle straat naar het pittoreske kerkje van Hamme is nu tijdens de ochtend- en avondspits een drukke baan waar auto's voorbijrazen. De lokale winkeltjes zijn verdwenen. Te voet boodschappen doen, is niet meer mogelijk.'

'Hamme was ooit een levendige buurt. Kinderen zochten elkaar op om buiten te spelen en te fietsen. Ze vormden een belangrijke schakel in de sociale contacten. Ouders leerden elkaar kennen via de kinderen. Nu spenderen kinderen het gros van hun tijd binnen voor een scherm. Ik mis dat dorpsgevoel. Mijn kinderen hebben niet de openluchtjeugd gehad die ik heb gekend.'

DURVEN

'Mijn vader was piloot en luchtvaartjournalist, gespecialiseerd in luchtvaart en landsverdediging. Zijn leven stond in teken van die ene passie. Voor mij geldt het omgekeerde: ik ben continu op zoek naar nieuwe uitdagingen. In mijn jobs, in mijn vrije tijd. Schilderen, schrijven, boetseren, creatief bezig zijn, maar ook verre reizen, op avontuur gaan. Mijn pijlen in het leven schieten in alle richtingen. Overal probeer ik iets mee te pikken dat me innerlijk rijker en gelukkiger maakt. Mensen zijn bang om ten volle te leven. Ze kiezen voor zekerheid, maar vergeten dat zekerheid een illusie is. We moeten meer durven, ons hart volgen en worden wie we werkelijk willen zijn. Die boodschap heb ik ook aan mijn drie dochters meegegeven: geloof in je dromen, volg je eigen pad.'

TEKST David Bitoune • FOTO Filip Claessens

© THOMAS GEUENS

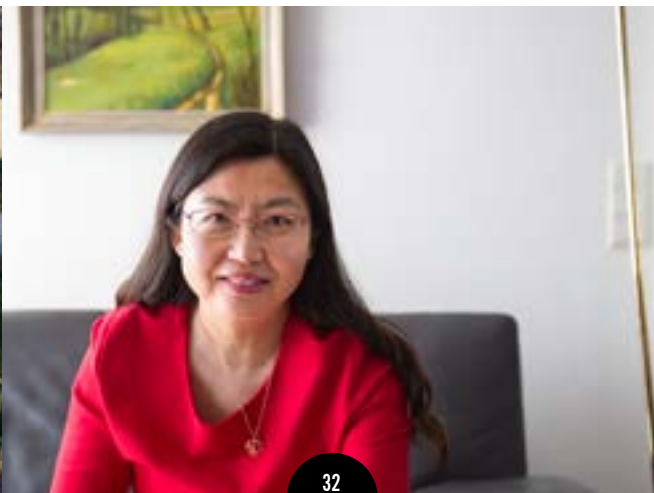
AGENDA

MAART
2018

VERDELING RandKrant maart wordt bus-aan-bus verdeeld in Meise, Merchtem, Asse, Wemmel, Dilbeek, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Beersel en Sint-Genesius-Rode.

32
12

18
20

INHOUD

04

10

18

06 VAN ASSET TOT ZAVENTEM

09 MIJN PLEK

13 FRANK ACHTERNA

14 OPVERKENNING

15 MIJNGEDACHT

17 MIDDEN IN

19 WIE KWEEKT DAT

22 INTERVIEW

26 BOUWWERK

32 GEMENGDE GEVOELENS

Geen Randgevoel

Mobiliteit, de instroom van nieuwe inwoners en het samenleven zijn de grootste uitdagingen in de Vlaamse Rand. Dat blijkt uit een onderzoek van het Brussels onderzoekscentrum BRIO en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand. Van een echt Randgevoel of Randidentiteit is geen sprake.

'Help, er zijn te weinig huisartsen'

Huisarts Mark Huylebroeck uit Wemmel luidt de alarmbel: er zijn te weinig huisartsen in de regio en ze worden steeds ouder. Huylebroeck deed ook onderzoek in rusthuizen en constateerde dat bewoners op sommige plaatsen te weinig voedszaam eten krijgen. Klare analyse, maar soms wordt de andere kant opgekeken.

Samenhuizen in de Rand

Voor hen geen huisje met tuintje en afsluiting, maar alternatieve vormen van samenwonen. Uitgangspunten zijn dikwijls sociaal, praktisch, financieel of ecologisch. Zorgwonen, cohousing en woningdelen zijn in opmars. 'In een aantal jaren tijd zijn de projecten van gemeenschappelijk wonen verdubbeld.'

EN

DE

DE

COLOFON RandKrant verschijnt maandelijks (niet in januari, juli en augustus) op 98.000 exemplaren. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. • **Realisatie** vzw 'de Rand' • **Hoofredacteur** Geert Selselach • **Eindredacteur** Ingrid Laporte • **Fotografie** Filip Claessens en David Legréve • **Redacteuren** Michaël Bellon, Mirek Cerny, Bart Claes, Tina Deneyer,

Jens De Smet, Tine De Wilde, Herman Dierickx, Nathalie Dirix, Guido Fonteyn, Patrick Gijssels, Karla Goetvinck, Gerard Hautekeur, Joris Herpol, Joris Hintjens, Tine Maenhout, Ines Minten, Tom Serkeyn, Wim Troch, Fatima Ualgasi, Sofie Vandenberg, Luc Vanheerentals, Lene Van Langenhove en Dirk Volckaerts • **Website** Dorien De Smedt • **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

tel 02 767 57 89, e-mail randkrant@derand.be, website www.randkrant.be • **Verantwoordelijke uitgever** Eddy Frans, Agentschap 'de Rand', Witherendreef 1, 3090 Overijse • **Vormgeving** Jansen & Janssen Creative Content, Gent • **Druk** Corelio, Erpe-Mere • RandKrant wordt gedrukt op FSC(r)-gecertificeerd papier – licentienummer: FSC-C004762

Mobiliteit en samenleven zijn grootste uitdagingen

Geen Randgevoel

Mobiliteit is de doorn in het oog. Brussel is een zegen én een vloek. Dat en nog veel meer blijkt uit een studie van het Brusselse onderzoekscentrum BRIO en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand. Zij peilden naar de uitdagingen, zwaktes en sterktes van de negentien Randgemeenten. **TEKST** Tina Deneyer • **FOTO** Filip Claessens

Welke thema's beroeren de Vlaamse Rand het meest? Wat zijn volgens de burgemeesters en betrokkenen de grootste troeven van de 19 Vlaamse gemeenten rond Brussel? Hoe ervaren zij de impact van de ligging nabij de hoofdstad? En is er sprake van een soort Randidentiteit? Op die vragen zochten het Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum (BRIO) en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand een antwoord in hun onderzoek *In de ban van de Rand*.

'Voor alle duidelijkheid: het gaat om een beperkt verkennend onderzoek dat niet representatief is', zegt BRIO-directeur Dimokritos Kavadias. 'We bevroegen een selecte groep mensen die zich engageren voor de Rand. Enerzijds hebben we interviews gedaan met de burgemeesters uit de 19 gemeenten, anderzijds deden we een onlinebevraging bij een tweehonderdtal betrokkenen, mensen die actief zijn in de lokale politiek in de Rand,

ambtenaren die het beleid vormgeven en burgers die deel uitmaken van het economische en/of sociale netwerk in de Vlaamse Rand. Op die manier hebben we de temperatuur van de Rand willen opmeten.'

DE UITDAGINGEN

De grootste uitdaging voor de Vlaamse Rand is de mobiliteit. Daar zijn zowat alle bevroegden het over eens. 'Het feit dat we almaar vaker stilstaan in het verkeer vormt samen met het toenemende sluipverkeer het aller-grootste knelpunt', vertelt onderzoekster Ann Mares. 'Die mobiliteit moet volgens alle bevroegde groepen absolute beleidsprioriteit krijgen. Uit de interviews met de burgemeesters blijkt opvallend genoeg dat ze weinig heil zien in het Gewestelijk Expresnet of het openbaar vervoer tout court. Alternatieven zoals fietssnelwegen kunnen op meer ahang rekenen. Want de bussen staan ook stil.'

De grote demografische instroom en de gevolgen daarvan voor de Vlaamse Rand blijkt ook een belangrijke bekommernis, samen met het behoud van de lokale eigenheid. 'De burgemeesters hechten veel belang aan het bewaren van het dorps karakter van hun gemeente en zien ook op dat vlak grote uitdagingen', legt onderzoeker Rudi Janssens uit. 'Wie niet politiek actief is, hecht daar minder belang aan. Die groep spreekt eerder in termen van het behoud van de culturele identiteit en het Vlaams karakter. Zij vinden wellicht, veel meer dan de politici, dat er in de Vlaamse Rand op nog weinig plekken echt sprake is van dorpen.'

Mobiliteit, diversiteit en eigenheid staan niet geheel onverwacht bovenaan de lijst

met uitdagingen. Het zijn vooral de thema's die onderaan de lijst bengelen die verrassend zijn. 'Thema's als criminaliteit en veiligheid scoren erg laag. Dat was pakweg 15 jaar geleden waarschijnlijk anders geweest. Het heeft wellicht te maken met het feit dat de criminaliteitscijfers toch wat gedaald zijn de voorbije jaren', meent Janssens. 'Ook de traditionele communautaire strijd tussen Vlamingen en Franstaligen beroert nog weinig gemoederen. Die scoort bijvoorbeeld bij de betrokkenen het laagst als uitdaging voor de Vlaamse Rand.'

DE TROEVEN

De innige haat-liefdeverhouding van de regio met Brussel wordt in het onderzoek van BRIO en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand nog maar eens bevestigd. 'Vrijwel alle burgemeesters noemden de ligging nabij de hoofdstad spontaan als een van de belangrijkste troeven van hun gemeente', zegt Mares. En tegelijk blijkt een andere troef het 'kleinschalige karakter' van veel van die gemeenten op

Mobiliteit, diversiteit en eigenheid staan niet geheel onverwacht bovenaan de lijst met uitdagingen.

een steenworp van de grootstad. De eigenheid van de Vlaamse Rand wordt blijkbaar voor een groot deel bepaald door de ligging vlak bij Brussel. 'Maar er is nog een belangrijke factor', merkt Kavadias op. 'Vlaanderen, en de Vlaamse Rand nog meer, is sinds veertig jaar een van de meest geglobaliseerde regio's ter wereld. De globalisering komt vanuit Brussel en sijpelt zo de Rand binnen.' Eensgezindheid over het effect van de ligging nabij het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de globalisering die ermee gepaard gaat, is er niet. 'De betrokkenen uit de onlinebevraging zien dat *Brusseleffect* minder positief in dan de burgemeesters. Zij zien de nabijheid van Brussel eerder als een probleem. Volgens hen zijn het rijke aanbod op het vlak van onderwijs, sport en cultuur en het groene karakter van de Rand belangrijker troeven. Tegelijk wijzen ze ook op het feit dat de verstedelijking ervoor zorgt dat dat groene karakter wordt bedreigd. Een troef die tegelijk een uitdaging vormt dus.'

EN

DYNAMIC POLICYMAKING FOR THE RAND

Mobility and living together are the key challenges facing the Flemish Rand. There is no real sense of a Rand identity, although there is some cohesion in sub-regional areas such as the Druivenstreek (Grape-growing region). Brussels is both a blessing and a curse, according to a report by the BRIO Brussels Research Centre and the Documentation Centre for the Flemish Rand. They conducted a survey among mayors and other stakeholders in a bid to identify the challenges, weaknesses and strengths of the 19 Rand

municipalities. Extensive population pressure from outside is also a major concern. Surprising enough, safety and community issues are way down on the list of priorities. Several contradictions have also come to light. For example, the village-like atmosphere is mentioned as a strong point, as is being near to Brussels. The authors of the report claim that in order to be able to provide an appropriate response to the Flemish Rand's challenges, future policy-making will have to be different and, above all, more dynamic.

DE RANDIDENTITEIT

Leeft er zoiets als een Randgevoel of Randidentiteit? Afgaande op de antwoorden uit het onderzoek moeten we concluderen van niet. 'Uit de bevraging blijkt dat het Randgevoel niet sterk leeft', zegt Janssens. 'De lokale politici vormen enigszins een uitzondering, maar het overgrote deel van de betrokkenen ziet zichzelf in eerste instantie als 'Nederlandstalige', dan als 'inwoner van de gemeente' en dan als 'Vlaming'. 'Randbewoner' scoort laag, en dan vooral bij de actieve burgers. De enige echt gemeenschappelijke elementen die de bevrageden in alle gemeenten uit de Rand zien, zijn de problemen waarmee ze worden geconfronteerd. Op basis daarvan creëer je uiteraard geen identiteit.' Geen Vlaams Randgevoel, zoals een Limburggevoel. 'Dat niet, maar er is wel sprake van een soort gemeenschappelijke identiteit in een aantal subregio's zoals de Druivenstreek, het Pajottenland en de Zennevallei. Tussen die gemeenten is er blijkbaar wel een soort band. De burgemeesters beschouwen ook het Gordelfestival, RINGtv, RandKrant en vzw 'de Rand' als gemeenschapsbevorderende en verbindende initiatieven.'

DE TOEKOMST

Wil men in de toekomst een degelijk antwoord kunnen bieden op de massa uitdagingen waar de Vlaamse Rand voor staat, dan zal het volgens het onderzoek beleidsmatig anders en vooral méér moeten zijn. 'Bij de burgemeesters klinkt het verwijt aan de hogere instanties van een gebrek aan kennis en erkenning van de specifieke noden van de Vlaamse Rand. Ze zijn ervan overtuigd dat ze veel te weinig middelen krijgen om de grootstedelijke druk op te vangen. Zij vinden dat ze worden behandeld als doorsnee Vlaamse gemeenten, terwijl ze ervan overtuigd zijn dat ze dat niet zijn', zegt Mares. 'Naast meer geld, zien ze ook meer samenwerking als absoluut noodzakelijk. En dat op alle vlakken. Van het Toekomstforum Halle-Vilvoorde, dat de 35 burgemeesters van het arrondissement verenigt, wordt door de politici veel verwacht. De burgemeesters vinden het belangrijk dat ze zo veel mogelijk met één stem spreken, om hun gewicht in de schaal groter te maken. Ze erkennen dat er op dat vlak nog groeimarge is.' 'Ook de samenwerking met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moet beter', vult Janssens aan. 'Brussel krijgt van de bevrageden unaniem het verwijt dat het

---

Het zijn vooral de thema's die onderaan de lijst bengelen die verrassend zijn, bijvoorbeeld veiligheid.

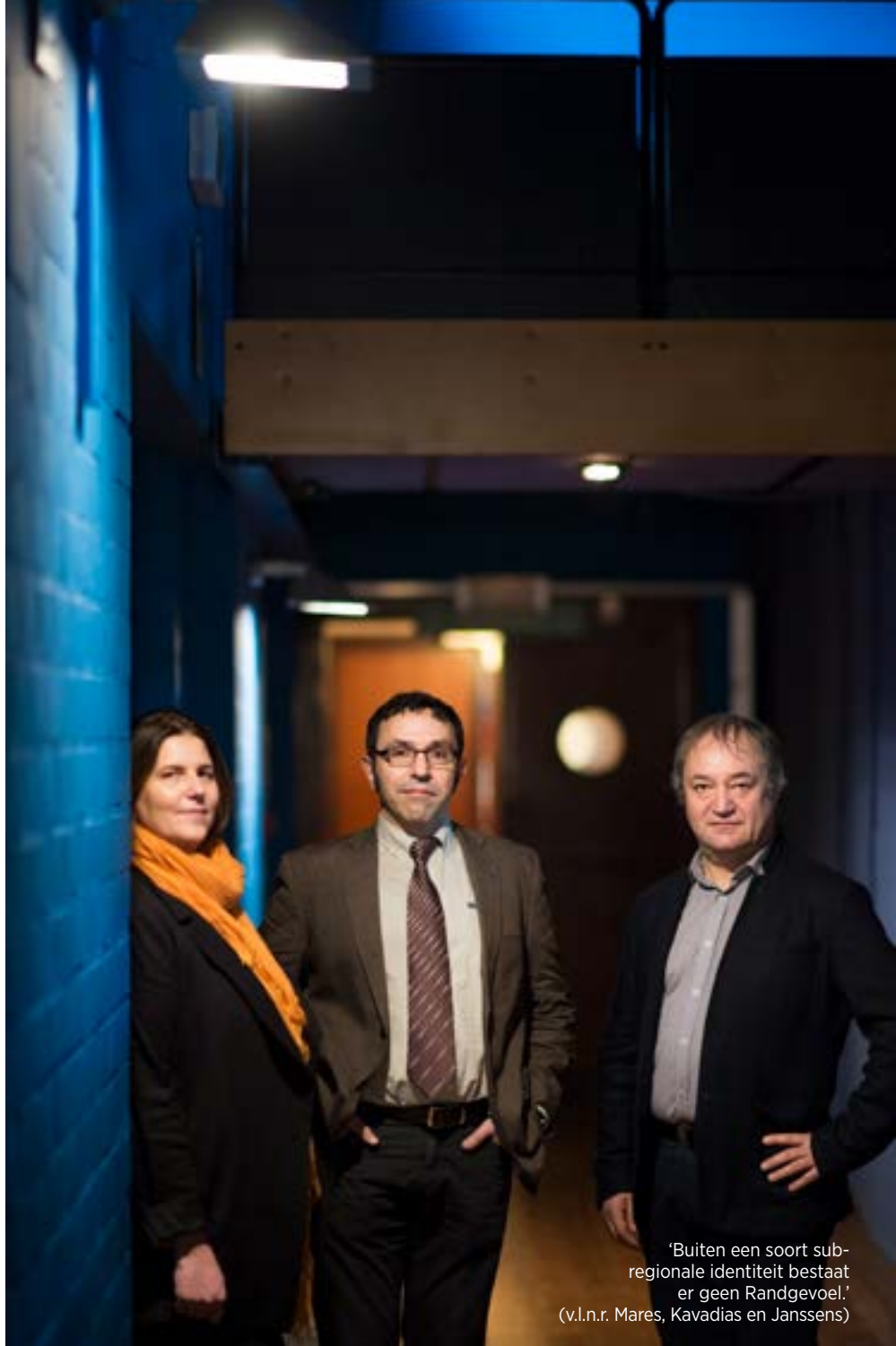
de Vlaamse gemeenten te weinig betreft bij projecten die beide partijen aangaan. Denk bijvoorbeeld aan het dossier van het Eurostadion in Grimbergen. Maar een structurele samenwerking zien ze dan weer niet zitten. Ook daaruit blijkt opnieuw de ambigue houding van de Vlaamse Rand ten opzichte van Brussel.'

DE CONCLUSIE

Mobiliteit staat dus met stip op 1 wat betreft

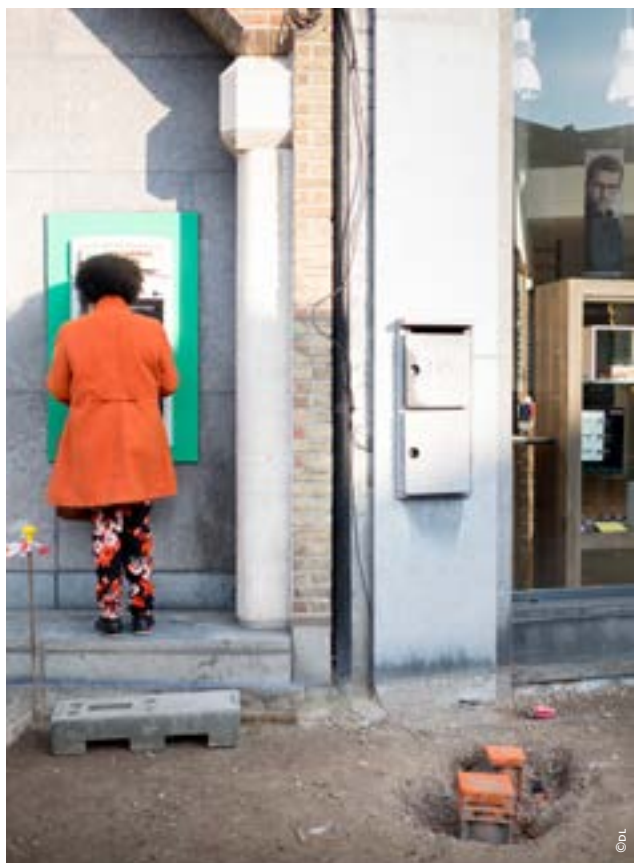
de uitdagingen die dringend moeten worden aangepakt in de Vlaamse Rand. Een optimist zou denken dat we hier dus al bij al behoorlijk gelukkig zijn, als het 'maar' de mobiliteit is die ons het meeste zorgen baart. En toch. 'Het feit dat we ons allemaal vastrijden, is natuurlijk geen kwestie van levensbelang', zegt Kavadias. 'Maar die mobiliteit blijkt toch meer en meer een bron van *on-welzijn* bij alle partijen. Dat vraagt dus dringend om een oplossing. Dat moeten de beleidsmakers goed beseffen. En ook het feit dat de troeven en sterktes die men aangeeft, tegelijk bovenaan het lijstje staan van de uitdagingen en problemen waarmee de Vlaamse Rand wordt geconfronteerd. Dat toont nog maar eens hoe groot de druk is op de regio.'

 www.brio.be en www.docu.vlaamserand.be

'Buiten een soort sub-regionale identiteit bestaat er geen Randgevoel.'
(v.l.n.r. Mares, Kavadias en Janssens)

Handelskern versterken

VILVOORDE Almaar meer winkelpanden in het handelscentrum van Vilvoorde komen leeg te staan. De opmars van e-commerce, hoge huurprijzen en de dreiging van Uplace zitten er wellicht voor iets tussen. De stad Vilvoorde wil, samen met de Vlaamse overheid, het tij keren. 'In totaal trekken we de komende drie jaar 150.000 euro uit in de vorm van premies voor bijvoorbeeld gevelrenovatie van een handelspand, de renovatie van een pand om er een handelszaak van te maken of de verhuizing van een handelspand van buiten naar binnen het kernwinkelgebied', legt schepen van Lokale Economie Vivi-

ane Schaessens (N-VA) uit. 'Handelaars die buiten het kernwinkelgebied vallen, kunnen aanspraak maken op een andere premie om hun pand om te vormen in een woning.' Zelfstandigenorganisatie Unizo Vlaams-Brabant betwijfelt of het allemaal veel zoden aan de dijk zal brengen. 'De Vlaamse regering zou in de eerste plaats beter stoppen met vergunningen te geven voor grootschalige winkelcentra en het bestaande handelsdecreet uitvoeren waarin staat dat de handelskernen strikter moeten worden afgebakend', stelt Nancy Van Espen van Unizo Vlaams-Brabant. -TD

Steunmaatregelen wateroverlast

BEERSEL / SINT-PIETERS-LEEUV / SINT-GENESIUS-RODE Vlaams-Brabanders die in overstromingsgevoelige gebieden wonen, kunnen voortaan van de provincie subsidies krijgen om te voorkomen dat het water hun woning binnenkomt. 'De provincie investeert al jaren in grootschalige werken zoals de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden, maar dat volstaat niet om in alle wateroverlast te vermijden', legt gedeputeerde voor waterlopen Monique Swinnen (CD&V) uit. 'Daarom willen we mensen die op kwetsbare plaatsen wonen, stimuleren om individuele maatregelen te nemen. Dankzij de

nieuwe subsidies krijgen ze een duwtje in de rug. Omdat het hier gaat om maatwerk is het in eerste instantie niet haalbaar om meteen in de hele provincie aan de slag te gaan. Daarom gaan we eerst van start in de gemeenten Beersel, Sint-Pieters-Leeuw en Sint-Genesius-Rode. We werken nauw samen met de gemeenten en zien toe op de correcte uitvoering van de werken. Zo willen we samenwerken aan maatregelen die ervoor zorgen dat mensen gespaard blijven van waterschade.' -TD

i Het subsidiereglement vind je op www.vlaamsbrabant.be

Hoe met meertaligheid omgaan

VLAAMSE RAND Meertaligheid is een realiteit in de scholen van de Vlaamse Rand en dat zorgt voor flink wat uitdagingen. 'Om scholen te helpen op een positieve manier met meertaligheid om te gaan, organiseren we op 8 maart in Brussel een actieve discussiedag', vertelt Jeroen Backs van het Departement Onderwijs dat het evenement organiseert. 'We vertrekken vanuit de studie van de UGent en de VUB, die onderzocht wat meertaligheid op school betekent voor leerlingen en leerkrachten en wat de impact ervan is op onderwijsprestaties.' Uit het onderzoek blijkt onder meer dat meertalige leerlingen vaker Nederlands spreken dan leerkrachten en directies vermoeden en dat er

geen verschil is in prestaties tussen leerlingen die meestal een andere taal spreken en leerlingen die altijd Nederlands spreken op de speelplaats. 'Aan de hand van de conclusies uit het onderzoek wordt er gedebatteerd. De deelnemers krijgen de kans om ervaringen uit te wisselen en ideeën op te doen. Bedoeling is dat ze met een aantal nuttige tips naar huis gaan over hoe ze met meertaligheid kunnen omgaan in de dagelijkse klas- en schoolpraktijk', aldus Backs.

i Inschrijven voor de discussiedag op 8 maart (9.30 tot 16 uur) in het Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88 in Brussel kan via www.onderwijs.vlaanderen.be

Uitbreiding Brussels Airport

ZAVENTEM Een paar weken geleden lekte uit dat Brussels Airport in het kader van haar Strategische Visie 2040 overweegt om landingsbaan 25L te verlengen. Dat veroorzaakte stevige deining. Zo is het merkwaardig dat deze plannen bekend raken terwijl het overleg binnen het Platform 2040, dat betrokken partijen bijeen brengt, nog volop aan de gang is. Als de verlenging van 25L er komt, dan moeten er meer dan 20 huizen verdwijnen en een muur worden gebouwd van 4 kilometer en 18 meter hoog. Volgens Kurt Ryon (Klaver-N-VA), de burgemeester van Steenokkerzeel, wordt het gehucht Humelgem dan een tweede Doel. Ook Natuurpunt gaat niet akkoord. 'Het plan van Brussels Airport vormt een ernstige bedreiging

voor de natuurgebieden Torfbroek in Kampenhout en Silsombos in Kortenberg', zegt Ewoud L'Amiral van Natuurpunt. 'Het ecologische systeem met een hele reeks Europees beschermde planten- en diersoorten zou er op zijn kop worden gezet.' Of het nu dit of een ander uitbreidingsscenario wordt, Brussels Airport moet uiteraard de goedkeuring krijgen van de Vlaamse en federale overheid. Ook daar is weinig enthousiasme te bespeuren wat betreft de verlenging van baan 25L. Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) liet verstaan dat hij niet tegen een uitbreiding van de luchthaven is, maar dat er nog veel andere, minder ingrijpende, mogelijkheden zijn dan het plan dat is gelect.

Kamerlid Eric Van Rompuy (CD&V) uit Zaventem wond er minder doekjes om. Hij vraagt uitbater Brussels Airport Company om de plannen in te trekken. 'BAC wil met haar voorstellen de vluchtschema's voor een groot deel verplaatsen naar de Vlaamse Oostrand om Brussel te ontwijken. Daardoor zouden quasi de helft van de vliegtuigen kunnen opstijgen richting Leuven met nefaste gevolgen voor Kortenberg, Steenokkerzeel, Herent en richting Zaventem-centrum, Sterrebeek en Tervuren, wat de leefbaarheid van deze gemeenten sterk zal aantasten. Omdat de bevolking zich om die reden meer en meer tegen de luchthaven keert, bereikt BAC het omgekeerde van wat men beoogt', aldus Van Rompuy. TD

Twee buurtwegen die de provincie Vlaams-Brabant in haar domein in **Huizingen** wil afschaffen, blijken al 140jaar niet meer te bestaan. Het openbaar onderzoek met 42 bezwaarschriften was een maat voor niets. Na het negatieve advies over het Eurostadion onderzoekt de stad Brussel hoe ze van de erfpacht voor Parking C in **Grimbergen** kan afmaken. Om te voorkomen dat de snelwegparking in Groot-Bijgaarden mensensmokkel aantrekt, sluit de burgemeester van **Dilbeek**, Willy Segers (N-VA), de parking's nachts voor vrachtwagens. Om de files op de Bergensesteenweg in **Sint-Pieters-Leeuw** aan te pakken, komt er een extra rijstrook ter hoogte van Ikea. **Tervuren** breidt het eerste gratis kwartier parkeren uit en verlengt dit tot een half uur. Daarna betaal je 1 euro per schijf van 30 minuten. Twee van de negen villa's uit de jaren 20 en 30, die de wijk Beaulieu in **Machelen** kleur geven, werden opgekocht door een projectontwikkelaar die er een nieuw woonproject wil realiseren. Heemkring Machala ziet dat niet zitten en diende bezwaar in. Inwoners van **Wemmel** kunnen volgende gemeenteraadsverkiezingen voor het eerst digitaal stemmen. In onze regio wordt in **Meise**, **Drogenbos**, **Sint-Genesius-Rode**, **Linkebeek**, **Beersel** en **Sint-Pieters-Leeuw** nog met potlood gestemd. Buurtbewoners van het Beigemveld in **Grimbergen** stappen naar de Raad van State tegen de komst van een nieuwe woonwijk met 192 woongelegenheden. Het schepencollege van **Beersel** vecht de vergunning voor twee windturbines langs Heideveld in deelgemeente Lot juridisch aan. In **Merxtem** is burgemeester Eddie

De Block (Open VLD) voorstander voor de bouw van twee windturbines in Peizegem. 1.100 buurtbewoners en een actiecomité zijn tegen en gaan naar de Raad van State. · **Sint-Pieters-Leeuw** voert een blauwe zone in aan de Rink. · De laatste sporen van tram 58 in de Bergstraat in **Vilvoorde** zijn opgeruimd om de uitrit van de ondergrondse parking onder de Markt te kunnen aanleggen. · **Vilvoorde** verdubbelt de feestcheques voor een straat- of wijkfeest van 75 naar 150 euro. · Na **Kraainem** en **Vilvoorde** stap nu ook **Machelen** in de 'statiegeldalliantie'. Deze samenwerking streeft naar de invoering van statiegeld op plasticen en PET-fles verpakkingen om zo zwerfvuil tegen te gaan. · Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) maakt 5,2 miljoen euro vrij voor de heraanleg van de Brusselsesteenweg (N9) in **Asse**, tussen de Vaal en de Langestraat. · De Sterrebeeksesteenweg in **Zaventem** gaat begin april voor een klein jaar dicht om een nieuwe riolering en een bufferbekken aan te leggen. · Tegen de lente kunnen spotters van vliegtuigen terecht op twee plaatsen die Brussels Airport hiervoor bouwt ter hoogte van transitcentrum Caricole in Steenokkerzeel en in de buurt van speelveld Het Vliegbos in **Nossegem**. · In **Meise** is er discussie ontstaan over het al dan niet bekend maken van de negatieve doorlichting van Audit Vlaanderen. · **Sint-Genesius-Rode**, **Tervuren**, **Hoellaart** en **Overijse** willen de bezoekers van het Zoniënwood ook naar de winkels en de horeca in hun centra lokken via natuurkunstinstallaties aan de rand van het bos. · De federale overheid heeft geen enkel studie-bureau bereid gevonden om de impact van het lawaai van de luchthaven van **Zaventem** te onderzoeken. · Eind dit jaar sluit het Begijntjesbad in **Overijse** voor een half jaar de deuren voor renovatiewerken. · Elf gemeenten waaronder **Zaventem**, **Grimbergen**, **Wemmel**, **Tervuren** en **Dilbeek**, en de provincie Vlaams-Brabant, trekken naar de rechter om van de federale overheid een vliegwet met een eerlijke spreiding van het vliegtuiglawaai af te dwingen. · JH

WEMMEL Pasar Wemmel nodigt op 6 maart Dirk Danschutter uit Grimbergen uit voor een gespreksavond. Danschutter is de bezieler van Villa Samson, het huis naast het UZ Jette waar ziekenhuispatiënten hun huisdier op bezoek kunnen krijgen en waar ook therapie wordt gegeven met dieren. 'Villa Samson is open sinds december vorig jaar en we krijgen veel aanvragen van patiënten', zegt Danschutter. 'Jammer genoeg zijn we om financiële redenen maar twee dagen per week open. Via fondsenwerving hopen we het aantal dagen te kunnen uitbreiden.' Tijdens de gespreksavond komt het hoe en waarom van Villa Samson aan bod, maar er is meer. 'Ik wil het ook graag hebben over de bijzondere band die de mens heeft met honden en katten en waar die vandaan komt. Dat is boeiende materie die ons duizenden jaren terug in de tijd voert.' · TD

i Gespreksavond over Villa Samson met Dirk Danschutter, dinsdag 6 maart om 20 uur, GC de Zandloper, Wemmel.

Heraanleg Vierarmenkruispunt

TERVUREN In Tervuren wordt er momenteel gewerkt aan de aansluiting van het Vierarmenkruispunt met de Tervurenlaan. De file aan het befaamde kruispunt is daardoor nog wat langer dan normaal. Vooral het verkeer dat de Vierarmtunnel richting Zaventem neemt, ondervindt flink wat hinder. 'Werken aan de weg zonder hinder kan jammer genoeg niet', zegt Anton De Coster van het Agentschap Wegen en Verkeer. 'Sinds mei vorig jaar werken we aan de aanleg van nieuwe, vrijliggende fietspaden langs de Tervurenlaan. Het gaat om een afstand van 2,5 kilometer vanaf de rotonde met de Jazzfontein tot het Vierarmenkruispunt op de grens met het Brussels Gewest. Bedoeling is om enerzijds de scholieren van de plaatselijke scholen veiliger te kunnen laten fietsen en anderzijds pendelaars op de as Leuven-Brussel te overtuigen om vaker de fiets te nemen. Het kruispunt met de Brusselsesteenweg en de Tervurenlaan wordt multimodaal. Er komt een overdekte fietsenstalling, en trams en bussen krijgen voorrang door nieuwe, slimme verkeerslichten. Tegen half maart moeten de werken aan het Vierarmenkruispunt achter de rug zijn. Als alles volgens plan verloopt, zijn tegen de zomervakantie ook de andere fases afgewerkt.' · TD

50° 55' N
4° 12' E

Een straat waar iedereen iedereen kent en waar de inwoners elkaar proberen te helpen? Welkom in Grotenbroek in Asse, de straat waar Laurence Heeman zich al meer dan dertien jaar thuis voelt.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

in beweging kunnen zetten, hebben we nog maar eens bewezen met de hoge respons op onze klimaatvriendelijke initiatieven. Het was hartverwarmend om te zien hoe onze straatgenoten zich inzetten om meer te carpoolen of al eens sneller de fiets te nemen. Ook de insectenhôtels die we met de kinderen bouwden en onze *happy veggietips* kenden succes.'

WE ZULLEN DOORGAAN

Onlangs werd hun straat getroffen door slecht nieuws. Bij een paar burens werd kanker vastgesteld. Het valt op hoe onze gesprekspartner hierdoor is geraakt. Tegelijkertijd heeft het iets in haar wakker gemaakt. De wil om niet passief toe te kijken, maar de handen uit de mouwen te steken. 'In december hebben we in het kader van de Warmste Week met onze straat een ontbijtactie georganiseerd. We hebben allerlei ontbijtpakketten aan huis geleverd en konden hierdoor 250 euro inzamelen voor de stichting Kom op tegen Kanker. Ik besef dat het geen wereldschokkende dingen zijn, maar het is de som van allerlei kleine positieve acties waarmee je het verschil kunt maken. Niets doen, is geen optie. Ik wil altijd op zoek gaan naar dat ene lichtpuntje dat je kracht geeft om weer door te gaan.' Leeman is een bezig bijtje. Ze laat niet snel een gelegenheid voorbijgaan om mensen rond een bijzondere gebeurtenis samen te brengen. Zoals vanavond. 'In mijn jonge jaren ben ik zwembkampioen geweest. Mijn coach wordt vandaag 70 jaar en we hebben voor hem een verrassingsfeest georganiseerd. Ik weet nu al dat ik deze nacht wakker zal liggen. Niet van de zorgen, wel van de adrenaline die nog nazindert. En van de voldoening dat we een bijzonder iemand een bijzondere avond hebben kunnen bezorgen.'

Niet toevallig ook de straat die door de gemeente Asse uitgeroepen werd tot *Straat met het beste klimaat*. 'Veel kleintjes maken één groot.' Dat is het motto van Heeman. Samen met een paar buurvrouwen vormt ze de drijvende kracht achter de vele initiatieven waarmee de inwoners van Grotenbroek aangemoedigd worden om op een milieuvriendelijke manier te leven. Resultaat: een straat die er samen voor gaat.

THUISKOMEN IN JE STRAAT

Tijdens de week werkt Heeman in hartje Brussel. Hoewel ze iets heeft met de grootstad vindt ze het elke keer een verademing wanneer ze na haar werkdag aankomt in Asse. 'Bij het binnenrijden van mijn straat laat ik mijn werk los. Dan kom ik echt thuis. Met de jaren is dat gevoel alleen maar versterkt. Niet verwonderlijk als je weet dat de buurvrouwen mijn vriendinnen zijn en we samen regelmatig activiteiten organiseren in onze straat.'

'Zo hebben we op het einde van elke zomervakantie een straatfeest. Een fijn moment waarop we onze vakantie-ervaringen uitwisselen en elkaar beter leren kennen. Dat we samen als inwoners van dezelfde straat zaken

Eerste grote overstapparking

SINT-PIETERS-LEEUV Aan de COOVI-school in Anderlecht, vlak bij de grens met Sint-Pieters-Leeuw, is gestart met de aanleg van een grote overstapparking. De parkeertoren moet plaats bieden aan 1.350 auto's en 270 fietsen, en eind dit jaar klaar zijn. 'Met de Brusselse regering willen we Brusselaars en pendelaars een concreet alternatief aanbieden voor de eigen wagen in de stad', zegt Brussels minister voor Mobiliteit Pascal Smet (SPA). 'De parking is verbonden met het metrostation COOVI. Pendelaars kunnen dus makkelijk overstappen op het openbaar vervoer. Er komt ook een combitarief voor de parking en het openbaar vervoer. Bovendien pakken we ook de omgeving aan. Deze belangrijke toegang tot de stad krijgt een volledig nieuw gezicht.' De Brusselse regering wil de komende jaren 10.000 extra parkeerplaatsen creëren aan de stadsrand. Er komen nog parkings, onder meer in Sint-Lambrechts-Woluwe op de grens met Kraainem, aan Stalle vlakbij Drogenbos en op de Heizel vlakbij Strombeek-Bever. -TD

Huisarts Mark Huylebroeck

‘Help, er zijn te weinig huisartsen’

‘Huisartsgeneeskunde is boeiend en veelzijdig. Ik ben blij dat ik dat pad heb gekozen, maar er is een groot tekort aan huisartsen, zeker in de Vlaamse Rand rond Brussel.’ Mark Huylebroeck is meer dan dertig jaar huisarts.

TEKST Ines Minten • FOTO Filip Claessens

We zitten met een probleem, een groot probleem’, zegt Mark Huylebroeck. ‘Het aantal huisartsen vermindert drastisch. Neem Wemmel: de laatste jaren zijn hier twee huisartsen gestopt en hun praktijk is niet overgenomen. Momenteel ben ik de op één na jongste huisarts van de gemeente. Hoe zal de situatie zijn wanneer ik over een jaar of acht met pensioen ga?’ In Vlaanderen ligt de gemiddelde leeftijd van de huisartsen rond de 55 jaar. Huylebroeck voorspelt dat het probleem zich in de gemeenten van de Rand extra scherp zal stellen. ‘De tijd van de solopraktijken is

voorbij. Jonge huisartsen zijn geïnteresseerd in duo- en groepspraktijken, omdat die een beter evenwicht tussen werk en vrije tijd toelaten. Om zo’n groepspraktijk op te starten, heb je voldoende ruimte nodig. En iedereen weet dat vastgoed rond Brussel duur is. Daarbij komt nog de taal. Ik spreek in mijn praktijk meer Frans dan Nederlands. Je moet in beide talen even vlot een diagnose kunnen stellen en uitleg kunnen geven, anders kun je je patiënten niet helpen. De meeste pas afgestudeerde artsen beheersen de andere landstaal onvoldoende om dat nog te kunnen. Waarom zouden ze dan huisarts worden in de Rand? Enkele kilometer verderop maken ze zich het leven op al die vlakken eenvoudiger.’ Heel wat huisartsenpraktijken voeren tegenwoordig ook patiëntenstops in. ‘Nog zo’n heikel punt. Mensen hebben zorg nodig en moeten die krijgen. Maar ook aan het welzijn van de artsen moeten we denken. Meer en meer dokters kampen met een burn-out. Ze klagen dat ze geen privéleven meer hebben, dat ze elke avond uitgeput zijn. Om dat tegen te gaan, krijg je die zogenaamde gesloten praktijken, die geen nieuwe patiënten aannemen.’ Het is een complex probleem: de toegankelijkheid van de gezondheidszorg moet worden afgewogen tegen de werkdruk van de huisartsen, die alleen maar zal toenemen. ‘En dat terwijl een goede basisgezondheidszorg cruciaal is voor de sociale zekerheid. Kijk naar de Verenigde Staten, waar je die basis niet hebt: met een griep moet je er naar de urgentiedienst. Dat kost veel geld. Echt geen situatie waar we naartoe willen.’

MENSEN BEHANDELEN

Zelf is hij de geneeskunde in gerold dankzij een grote interesse in wetenschappen, biologie in het bijzonder. Het menselijke aspect en de impact die je kunt hebben op iemands gezondheid, maakten voor hem het verschil. ‘Ik ben een Vlaamse Brusselaar, opgegroeid in Laken. Het Academisch Ziekenhuis in Jette was in volle opbouw toen ik aan mijn studies begon. Vanaf mijn tweede jaar kon ik gewoon met de fiets naar Jette om cursus te volgen.’ Oorspronkelijk dacht hij gynaecoloog te worden. ‘Maar midden jaren 80 waren er weinig of geen specialisatieplaatsen voorhanden, dus ben ik huisarts geworden. In het begin vond ik dat jammer, maar nu ben ik er blij mee. Uit-

eindelijk zit er in de huisartsgeneeskunde veel meer variatie dan in een specialisatie, omdat je het volledige spectrum van de geneeskunde behandelt. Ik zeg vaak: specialisten behandelen ziektes, huisartsen behandelen mensen. Ik heb patiënten die ik al dertig jaar ken. Ik heb ze weten opgroeien en ouder worden. Daardoor heb je ook veel informatie over iemand en kun je een ziekte plaatsen binnen het totale concept van een individu. Zoiets is evenmin weg te denken uit een goede basisgezondheidszorg.'

MET DE SCOOTER OP RONDE

De dokter doet zijn huisbezoeken met de scooter. 'Tot een jaar of vijftien geleden had ik nog nooit met een brommer gereden. Op een dag vroeg ik mijn zoon of ik zijn scooter mocht proberen voor mijn huisbezoeken.' Het bleek zo leuk en handig dat Huylebroeck zich kort nadien een maxiscooter aanschafte. 'Mijn tas kan in de koffer, ik rijd met gemak overal door, heb geen last van files en vind altijd parkeerplaats. Ik rijd er ruim 10.000 kilometer per jaar mee en het levert me zo'n 30% tijdswinst op.' In het begin keken sommige patiënten vreemd op als hij in motorjas over hun drempele stapte, maar nu zijn ze het gewend. 'Ik ruil mijn scooter niet meer in, het is veel te tof.'

HONGER IN WOONZORGCENTRA

Afgelopen zomer zorgde Huylebroeck met zijn onderzoek naar ondervoeding in een Brussels woonzorgcentrum voor grote opschudding. 'De nieuwe hongersnood', kopte *Humo*. 'Ik had als CRA (coördinerend en raadgevend arts) in een paar Brusselse woonzorgcentra ondervoeding vastgesteld bij enkele van mijn patiënten. Samen met een stagiair heb ik daarop een screening uitgevoerd in één van die rusthuizen.' De arts stond versteld van het resultaat. Tot 80% van de bewoners was ondervoed of liep risico op ondervoeding. 'Toen ik die cijfers bij de directie aanklopte, verwachtte ik dat ze de hele machinerie zou stilleggen en het probleem stante pede zou oplossen.' Dat gebeurde niet. Geen budget voor, sorry. Huylebroeck: 'Woonzorgcentra zwaaien graag met hun dagprijzen. Maar dé vraag die je je moet stellen, is hoeveel het per dag en per bewoner aan voeding besteedt. Om iemand gezonde en evenwichtige maaltijden te bezorgen, moet je minimaal 8 à 10 euro per dag tellen. Veel woonzorgcentra rekenen minder dan drie euro.'

Logisch dat je dan ernstige vitamine- en ijzertekorten vaststelt. 'Dat gaat dan alleen nog maar over de inherente kwaliteit van de voeding. Ook het tijdstip waarop maaltijden geserveerd worden en de tijd die een patiënt krijgt om te eten, spelen een rol. Als je ontbijt om half tien 's ochtends en je avondmaal komt al om 17 uur – alles netjes binnen de uren van de dagploeg – dan zit je 's avonds en 's nachts te lang zonder eten en heb je overdag nog geen honger wanneer je de volgende maaltijd al krijgt.'

In oktober werd de heisa over de honger in de woonzorgcentra nog groter, toen het VRT-reportagemagazine Pano undercover even ontstellende beelden en verhalen filmde. Je zou verwachten dat de leiding van zo'n centrum er dan toch alles aan doet om de wan-toestand recht te zetten. De huisarts zucht. 'Geen commentaar. Als je zoiets aanklopt, word je zelfs niet ernstig genomen.'

Toch blijft hij op hetzelfde nageltje kloppen. Het probleem is te groot en te belangrijk. 'Hoewel je zowel in de openbare als in de private sector woonzorgcentra vindt die hun best doen en waar de zorg ook prima is, zitten er toch behoorlijk wat rotte appels tussen. Op zulke plekken het beleid veranderen, is moeilijk. Om te beginnen zou er veel meer personeel moeten komen en die mensen zouden meer betaald moeten krijgen. Wist

'Honger in het rusthuis: het komt voor.'

je dat een verpleegkundige in een rusthuis minder verdient dan in een ziekenhuis? En dat terwijl het gaat om zwaar, mentaal en fysiek belastend werk. Toch kom je in rusthuizen mensen tegen die hun werk met hart en ziel doen, en die het blijven doen, ondanks alles. Hoed af daarvoor. Zulke mensen zijn hun gewicht in goud waard.'

Vragen rond levenseinde

Ook palliatieve zorg en euthanasie houden de dokter bezig. 'Er is een verschuiving aan de gang. Vroeger ging het vooral om klassieke kankerpatiënten. Nu zie je een verbreding naar de geriatrie. De nood aan een degelijke palliatieve begeleiding, met inbegrip van de eutha-

HILFE, ES GIBT ZU WENIG HAUSÄRZTE'

„Es herrscht ein großer Mangel an Hausärzten, und dieses Problem wird in den kommenden Jahren noch akuter werden“, sagt Mark Huylebroeck, dreißig Jahre Hausarzt in Wemmel. Als Folge davon legen manche Ärzte wegen der Arbeitsbelastung einen Patientenstopp ein. Dennoch müssen wir weiterhin eine gute Basisgesundheitsversorgung bewahren, oder? Letzten Sommer sorgte Huylebroeck mit seiner Untersuchung über Unterernährung in einem Brüsseler Wohnpflegezentrum für viel Aufregung. Bis zu 80% der Bewohner waren unterernährt

oder unterlagen der Gefahr von Unterernährung. „Als ich diese Zahlen bei der Direktion zur Sprache gebracht habe, erwartete ich, dass man das Problem umgehend lösen würde.“ Das geschah aber nicht. Kein Budget dafür, tut uns leid. Hausärzte haben in den letzten Jahren auch mehr Anfragen für Palliativpflege und Euthanasie erhalten. „Die Menschen nehmen die Zügel viel mehr selbst in die Hand, wenn man aber eine Euthanasieanfrage von einem Patienten erhält, den man schon seit Jahren kennt, muss man doch erst mal schlucken.“

nasievragen, komen ook vaker bij de huisarts terecht. Dat is geen lichte materie. Als je een euthanasieaanvraag krijgt van een patiënt die je al jaren kent, is dat even slikken. Maar het is ook boeiend: vragen rond het levenseinde in de meest brede zin van het woord, geven je werk en je leven een meerwaarde. Mensen nemen het heft veel meer in eigen handen. Ze denken vooraf na over wat ze willen als een en ander niet meer lukt of kan. Dat is positief. Het zal ook altijd maatwerk blijven, net omdat het zo emotioneel beladen is. Een patiënt kan zich bedenken, er kan druk komen van de familie... Daarom gaat het om zoveel meer dan een papier met wensen en een handtekening. Het kan best zijn dat iemand heeft laten noteren dat hij of zij nooit ofte nimmer chemotherapie wil. Maar stel dat er borstkanker wordt vastgesteld, dan is het de taak van de huisarts om even aan de rem te trekken en te zeggen dat de prognose voor een behandeling van borstkanker de laatste jaren enorm is verbeterd en de behandeling een pak minder agressief is. Zulke dingen moet je ook aan je patiënten uitleggen.'

Zie www.randkrant.be voor het aantal artsen in Harno. Harno is de huisartsenkring voor: Grimbergen, Kampenhout, Machelen, Meise, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wemmel en Zemst.

Aanleg ringweg

Asse blijft uit

Het dossier van de ringweg in Asse sleept al decennia aan. Toch is het nog steeds niet duidelijk wanneer de werken voor de tweede en derde fase aangevat kunnen worden.

TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Na jaren palaveren kon toenmalig Vlaams minister-president Kris Peeters eind 2008 het eerste stuk van 1,5 km inhuldigen, tussen de N9 Asse-Brussel ter hoogte van het station en de Huinegemstraat aan de industriezone van Mollem. Het vervolg, waarbij een verbinding met de N9 Asse-Aalst en de N285 Asse-Edingen zou worden gerealiseerd, laat op zich wachten. Tegen het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan *Afbakening Kleinstedelijk Gebied Asse*, dat medio 2016 werd goedgekeurd en de realisatie ervan mogelijke maakt, loopt een procedure bij de Raad van State aangespannen door Actiegroep Ruimte en Mobiliteit (ARMA). Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) lijkt weinig aanstalten te maken om de studies voor de realisatie aan te besteden. Uit een recente enquête door N-VA blijkt dat 80% van de inwoners voorstander is van de ringweg. Om de verkeersdoorstroming in de regio te verbeteren, is ook het Toekomstforum Halle-Vilvoorde voorstander. De meningen over waar de ring precies moet komen, zijn echter sterk verdeeld.

IEDEREEN WIL, NIEMAND KAN

'Vriend en vijand is het erover eens dat Asse een ringweg nodig heeft om het verkeer tussen Brussel en Dendermonde, Aalst en Ternat uit het dorpscentrum te halen. Uit tellingen van het Agentschap Wegen en Verkeer blijkt dat er dagelijks 20.000 tot 22.000 wagens door het centrum van Asse passeren, waaronder 1.050 vrachtwagens. Ik overweeg een fijnstofmeting in het centrum te laten uitvoeren en bij slechte resultaten de Vlaamse regering te dagvaarden om haar te dwingen maatregelen te nemen. Een AWV-medewerker vertelde me dat de situatie in Asse de zwaarste is die hij al gezien heeft', aldus Yoeri Vastersavendts (Open VLD), schepen van Mobiliteit. Hij is er niet over te spreken dat het AWV, ondanks

beloften na de goedkeuring van het PRUP, de studies om de ringweg te realiseren nog steeds niet heeft aanbesteed. Het blijft wachten op de resultaten ervan om gegevens over de omvang van de onteigeningen te kennen.

VERDERE AANLEG SPUTTERT

Het reeds gerealiseerde en minst gecontesteerde deel van de ringweg houdt ondertussen al heel wat vrachtverkeer van en naar de industriezone van Mollem uit het centrum weg. Na de aanleg in 2008 kon de aanleg van de rest echter niet beginnen omdat de Raad van State, op vraag van actiegroep ARMA, de gewestplanwijziging, die Vlaamse regering hiervoor in 2000 uitvoerde, vernietigde. Dat het eerste deel van de ringweg niet gecontesteerd is, blijkt uit het feit dat niemand een procedure opstartte om dat stuk te laten afbreken. Het hoger vermelde PRUP gaf in 2016 een nieuwe juridische basis voor het geplande tracé. Dit loopt vanuit de Huinegemstraat in een boog naar de Kalkovensteenweg (N9) om vervolgens aan te sluiten op de N285. ARMA startte medio 2016 een procedure bij de Raad van State om dit PRUP te laten vernietigen. Begin februari 2018 is er nog geen arrest en geen advies van de auditeur. Ook actiegroep ARMA is voorstander van een

ring rond Asse, maar wil niet weten van het voorliggende tracé omdat het gaat om een 'ring dwars door Asse'. In de omgeving van Kalkhoven passeert de ring rakelings langs een aantal woningen en drie scholen met 'significant negatieve lucht- en geluidseffecten'. De groep is ook niet te spreken over het doorsnijden van de Kramelbeekvallei. Het voorstel biedt bovendien geen garanties op een verbeterde doorstroming van het verkeer. ARMA pleit voor een veel wijdere ring die zich op een grotere afstand situeert van het centrum van Asse en 'niemand zal hinderen'. Ook de oppositiepartijen Zellik-Relegem en VOLK, die in oktober samen naar de kiezer trekken, zijn voor deze oplossing gewonnen. Volgens schepen Vastersavendts is het omwille van het dal tussen de N9 en N285 echter aangewezen om de kruising van de ringweg en de N9 dichtbij het dorpscentrum te leggen. 'In het andere geval moeten we een viaduct bouwen boven het gehucht Asbeek.'

i Onze medewerker en journalist zonder auto Luc Vanheerentals schreef het toepasselijke boek *Duurzame alternatieven voor de auto. Fifty Ways to Leave Your Car*. Het bevat 50 tips voor een auto-loos leven, 50 getuigenissen, 50 aanklachten tegen de auto en 50 beleidsaanbevelingen. Het boek telt 320 blz. en kost 19,50 euro. Info: luc.vanheerentals@telenet.be

Weerman Frank Deboosere pendelt dagelijks met de fiets vanuit de Vlaamse Rand naar zijn werk op de VRT. Enkele dappere sportievelingen doen het hem na. Wat bezielt hen? En waaraan denken ze tijdens hun tocht? **Dirk Van Evercooren** fietst dagelijks van de Noordrand naar zijn werk in Brussel.

Baas over mijn eigen tijd

‘Het potentieel van de elektrische fiets voor het woon-werkverkeer vanuit de Rand is enorm’, zegt ervaringsdeskundige Dirk Van Evercooren. ‘Maar aan de routes binnen Brussel kan heel wat verbeterd worden.’

TEKST Tine Maenhout • FOTO Filip Claessens

GEMIDDELDE SNELHEID
27 km/u

TUUD
40 min heen,
40 min terug

Op 1 april 2015 vertrok Van Evercooren voor het eerst met zijn elektrische fiets richting energieregulator VREG in de Noordwijk van Brussel, waar hij als Director Markets werkt. Hij beschikte nochtans over een bedrijfswagen, met tankkaart en parkeerplaats in het kantoorgebouw inclusief. ‘Desondanks heb ik uit eigen zak geïnvesteerd in een snelle elektrische fiets: een S-pedelec. Wanneer ik vanuit de Noordrand met de auto Brussel binnen rijdt tijdens de ochtendspits kost me dat normaal zo’n 50 minuten tot ruim een uur in geval van file. Met de snelle elektrische fiets kan ik er op rekenen dat ik binnen de 40 minuten ter plaatse ben. Mijn bedrijfswagen blijft dus thuis. Bovendien kom ik minder gestresseerd en beter gehumeurd op mijn werk aan, ondanks het vaak nonchalante en soms ronduit onbeschofte gedrag van bepaalde automobilisten. En omdat ik elektrisch rijd, spaar ik bij aankomst een douche uit, want zweten doe ik niet echt op mijn fiets.’

SNELHEID AANPASSEN

‘Vroeger gebruikte ik in de zomer af en toe een gewone fiets of een normale pedelec om

naar kantoor te rijden. Met de gewone fiets haal ik een gemiddelde van 21 km/u in het woon-werkverkeer. Met een gewone pedelec is dat 23 km/u, met de snelle S-pedelec ligt de gemiddelde snelheid op 27 km/u, maar ik kan soms snelheden halen tot 40 km/u’, vertelt Van Evercooren. Dergelijke fietssnelheden zorgen voor een comfortabel tijdsblok om woon-werk afstand te overbruggen. Maar hij is er zich van bewust dat er in de publieke opinie toch wat twijfels leven over dergelijke snelheden waarmee fietsers het verkeer doorkruisen.

‘Ik volg de berichtgeving daarover. Het feit dat je met een S-pedelec theoretisch tot 45 km/u kan gaan, roept bedenkingen op zoals ‘zo’n fiets is niet verantwoord in de stad, omdat voetgangers en automobilisten de snelheid niet goed kunnen inschatten.’ Dat is merkwaardig, ik heb nog nooit iemand horen zeggen dat een Ferrari niet verantwoord is in de stad en die haalt snelheden tot 250 km/u. Voor fiets en auto geldt: je past je aan in de stad en rijdt geen onverantwoorde snelheden. Ik vind dan ook dat men zich niet mag blindstaren op die maximum snelheid en dat de S-pedelec een plaats verdient in het (woon-werk)verkeer.’

VERKEERSLICHTEN AFSTELLEN

Want fietspendelen is volgens Van Evercooren de toekomst. ‘Het aantal fietsers in Brussel stijgt snel en ligt nu aanzienlijk hoger dan toen ik twee jaar geleden regelmatig naar het werk begon te fietsen’, zegt hij. ‘Het gebeurt nu vaak dat ik aan het rood licht met meer dan vijf fietscollega’s sta te wachten om over te steken. Het is dan ook heel jammer dat de infrastructuur niet is aangepast. De afstelling van de verkeerslichten op sommige complexe Brusselse kruispunten is onlogisch. Het duurt zeer lang voordat je kan oversteken en voor heel wat fietsers wordt de verleiding groot om het rode licht te negeren.’

‘Nog een typische Brusselse kwaal is dat automobilisten kruispunten en fietspaden blokkeren. Daarbij gebruiken autobestuurders hun richtingaanwijzers niet, waardoor ze een prominent gevaar vormen voor fietsers. Ik kan niet anders dan denken dat automobilisten gefrustreerd in hun wagen zitten. Nu ja, ik snap het wel, ik voelde me zelf ook zo toen ik nog met de wagen naar het werk ging. Het gaat niet vooruit en je ziet rondom jou enkel andere gefrustreerde gezichten. Terwijl ik nu baas ben over mijn eigen tijd en in de lente van de bloesems op slag vrolijk en rustig wordt.’

En de Vlaming, hij bouwde voort

Meer dan ooit spreken mensen mij aan over de ongebreidelde bouwactiviteit die ze tegenwoordig zowat overal in de Rand zien. De betonmolens draaien op volle toeren en dat gebeurt niet altijd even doordacht.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Natuurlijk is er een duidelijke en snelle bevolkingsaan-groei in de Rand die tot bijkomende woningbouw noopt. We weten dat Vilvoorde de snelst groeiende stad van Vlaanderen is. Extra woningvoorziening is dus nodig. Maar er is een maar. En die gaat over waar en hoe die nieuwe gebouwen worden ingeplant. Je zou denken dat we met onze erfenis uit het verleden, waarin een slechte ruimtelijke ordening ons handelsmerk was, met onze huidige kennis, met een bouwmeester als waakhond bij de realisatie van vooral overheidsgebouwen, beter zouden moeten weten. Pakt dat even anders uit.

HOE HET NIET MOET

Drie voorbeelden illustreren onze verbazing: de dorpskom van Brussegem in Merchtem, van Meuzegem in Meise en de omgeving van de Sint-Gertrudismolen in Dilbeek. Ze zijn exemplarisch voor deze problematiek van wanorde. Draaien we de klok even dertig jaar terug. Deze dorpen getuigden toen van een landelijkheid en kwaliteitsvolle open ruimte, waar je nu alleen maar jaloers op kan zijn. De echte dorpskom was nog redelijk goed afgebakend. Intussen zijn ze alle drie verworpen tot lelijke straatdorpen. De kerken, die nog allemaal in het midden van het dorp liggen, staan er wat verweesd bij. Errond zijn woningen gebouwd in allerlei vormen en kleuren, die de wanorde extra gestalte geven.

Het historische centrum van Brussegem ligt aan de driehoek die gevormd wordt door de kerk, het Torenhof en de voormalige brouwerij Belgor. Die verbondenheid is grotendeels tenietgedaan door de bouw van nieuwe straten en huizen. Op het eerste zicht zou je kunnen stellen dat er aan een redelijke vorm van inbreiding werd gedaan. Maar ondanks de archeologische en andere bodemonderzoeken is veel te weinig rekening gehouden met de eigenlijke ruimtelijke inplanting. Zo steken de daken van de potpourri aan huizen in de 'nieuwe' Muntweide (wat een mooie naam!) zo hoog boven het maaiveld uit dat het niet om aan te zien is.

Hier wordt het infiltratiegebied van het nog bewaard gebleven buitengebied tussen Oppem en Ossel dichtgemetseld, zodat men binnenkort moet zorgen voor een bufferbekken om overstromingen te voorkomen. Dat heet dan dweilen met de kraan open, of zoiets?

Daarbovenop zijn enkele unieke droogdallen en de unieke bronkop in de vorm van een enorm amfitheater vakkundig om zeep geholpen en bestaan hier al decennialang

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor de Europese Commissie. Voor RandKrant schrijft hij afwisselend met Joris Hintjens, Fatima Ualgasi en Tom Serkeyn de column *mijngedacht*.

problemen met de riolering. De recente werken bieden nog steeds geen afdoende oplossing. Dat komt ervan als je onoordeelkundig bouwt.

SCHRIJNEND

De situatie van de oude dorpskern van Meuzegem is niet beter. Het piepklein pittoresk dorpje is verworpen tot een affreus straatdorp met oude en nieuwe huizen die geen enkel verband hebben met elkaar. Vanaf de Merchtemsesteenweg kun je dwars over de vallei van de Meuzegemsebeek kijken tot aan de Linthoutstraat. Dat is in schril contrast met de gesloten historische vallei die werd afgebakend door een dichte buffer met bomen en bossen. Die is vandaag verworpen tot een lelijke, kale vlakke. De beek zelf is nog steeds bedroevend vuil, ondanks de inspanningen van Aquafin elders in de regio.

Over de situatie aan de watermolen in Sint-Gertrudis-Pede hebben we het hier al eens gehad. De plaatselijke toestand is nog even schrijnend als toen. In deze drie gevallen werd in de verkavelingen weinig of geen rekening gehouden met de bijzondere landschappen die er ooit te zien waren. Toch blijft men ze alle drie promoten als mooie wandelgebieden, alsof er niets aan de hand is. Nu ja, veel wandelaars zien waarschijnlijk het probleem niet, dus in die zin valt het misschien nog mee.

Slotsom: de kip met de gouden eieren is op deze plaatsen inmiddels geslacht. Want stel dat de dorpskernen wel nog intact waren, dan zou daar vandaag heel wat om te doen zijn. Een beetje zoals de commentaren die het werkelijk pittoreske dorpje Mullem, bij Oudenaarde, krijgt. Daar is het centrum nog maagdelijk en de band met de geschiedenis springlevend. Ga je verder dan een kilometer weg uit het dorp, dan bots je ook daar toch alweer op een ondoordachte ruimtelijke ordening. We leren het blijkbaar nooit af.

Familie-uitstap

Een klein half jaar geleden werd ons dochtertje Olga geboren. Het is een verrukkelijk kind. En als kersverse ouders wil je natuurlijk het allerbeste voor dat kleine patatje. Zoals familie-uitstapjes met geschikte verluiermogelijkheden organiseren. Het is bijna lente, en ik kijk er echt naar uit om onze dochter stad en streek te leren kennen. Weekendtripjes, naar het Atomium en Manneken Pis, maar - uiteraard - ook naar de Rand. Ik weet dat sommigen het er lastig mee hebben dat al die Brusselaars tijdens het weekend de Rand als 'hun' recreatiedomein komen beschouwen, maar dat is al eeuwen zo, vraag maar aan Everaard 't Serclaes, of aan Pieter Bruegel. Of aan die duizenden sjeke dames en heren die - de enen in het lang en de anderen in het pak - met de *calèche* de afspanningen rond Brussel overspoelden om daar een maandproductie plattekaas en geuze weg te werken. Het had daar maar niet zo gezellig moeten zijn!

Een boterham met plattekaas en een demi geuze..., het goede leven kan simpel zijn. Ik sta op het punt om het opnieuw ten volle te ontdekken. Niet met de *calèche*, maar wel met de auto en de maxi-cosi. Of eventueel met één of andere vorm van openbaar vervoer, maar dat lijkt niet zo evident in de Rand, tijdens het weekend.

Waar te beginnen? Ik had wel zo een vermoeden dat familie-uitstapjes in de Rand zich niet meer beperkten tot het kasteel van Beersel, de Nationale Plantentuin van Meise of het Provinciaal Domein van Huizingen. Dat het aanbod zo groot ging zijn, wist ik ook niet. Ik ben gaan kijken op de website van toerisme Vlaams-Brabant, 'ontdek de groene gordel'. De groene gordel, dat is eigenlijk gewoon de provincie Vlaams-Brabant, min het Hageland en de stad Leuven. Ik weet niet of die naam, die in 2000 door marketingjongens en -meisjes werd

bedacht, zo gelukkig gekozen is. Als je de regio op de kaart bekijkt, lijkt de groene gordel helemaal niet op een groene gordel, eerder op een plas gemorste kervelsoep, met een witte vlek in het midden, het Brussels Gewest. Het geheel heeft niet echt een uitgesproken gemeenschappelijke identiteit. Niemand stelt zich voor als afkomstig 'van de groene gordel'. Wel 'van het Pajottenland', 'van de Druivenstreek', enzovoort. De groene gordel omhelst gemeenten die zo verschillend zijn als Keerbergen en Herne, Oud-Heverlee en Affligem. Binnen de gordel heb je dan ook nog eens de Rand, de 19 gemeenten rond Brussel die de voorbije 20 jaar wel degelijk een eigen identiteit uitgebouwd hebben. Het maakt het er niet eenvoudiger op. Is het nu de Rand van de gordel of de gordel van de Rand? Of misschien het groene-gordelkoppelteken?

Maar goed, het ging dus eigenlijk over familie-uitstappen. Ik weet nu dat ik gedurende jaren elk weekend wel iets te doen ga hebben in de Rand. Kastelen, parken, bossen, watermolens, papiermolens, lemen huisjes, kerken, FelixArt Museum, het Afrikamuseum, Spaanse huizen, Engelse tuinen, Franse tuinen, rozentuinen, brouwerijen, speeltuinen, afspanningen, taveernen en vooral heel veel wandel- en fietstochten. Mijn favoriet is waarschijnlijk de fietstocht 'vliegtuigen spotten', een route rond de luchthaven van Zaventem, met als een van de interessantere stops de plek in het gehucht Lemmeke 'waar in 1961 de zwaarste vliegtuigcrash uit de geschiedenis van Sabena gebeurde', aldus de groene-gordelwebsite. Jaja, ook dat is de Rand. Ooit stapte Keizer Karel hier en daar van zijn paard, en ooit vielen hier vliegtuigen uit de lucht. En je kan dat allemaal herbeleven, gratis en voor niets. Waar wacht je op?

TEKST Dirk Volckaerts • FOTO Filip Claessens

‘Vrijwilligers zijn de smeerolie van de maatschappij’

Sinds de herfst van 2015 ontfermt werkgroep De Herberg in Asse en Dilbeek zich over het lot van vluchtelingen die in ons land een nieuw bestaan uitbouwen.

TEKST Wim Troch • FOTO Filip Claessens

Zomer 2015. De beelden van het Maximiliaanpark aan het Noordstation in Brussel blijven op het netvlies gebrand staan. Elke dag stroomden honderden mensen toe – toen vooral Syrische oorlogsvluchtelingen – in de hoop op een veiliger leven. De omstandigheden waarin dat in de eerste dagen gebeurde, waren niet fraai. Opeengepakt in simpele tenten, doelloos wachtend in onzekerheid tot wanneer hun dossier behandeld zou worden. En dus stonden overal mensen op, vastberaden om de uitgeputte vluchtelingen niet aan hun lot over te laten. Zo ook in het dekenaat Asse-Dilbeek. Deken Marc Boulanger lanceerde een oproep om in de regio een werkgroep op te starten om nieuwkomers op weg te zetten naar een menswaardig leven in ons land. Dat bleef niet zonder gehoor. Werkgroep De Herberg ging in oktober 2015 van start.

HELPEN WAAR KAN

Samen met een aantal vrijwillige buddy's leggen de vluchtelingen een traject af op zoek naar huisvesting, werk en administratieve plichtplegingen. Deken Marc Boulanger, Piet De Bisschop en Charlie Eylenbosch zijn drie van de vrijwilligers die zich inzetten voor de werkgroep. 'De naam toont dat iedereen welkom is', zegt Boulanger. 'We hebben niet alleen een internationale taak, maar ook de morele plicht om mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en geweld op te vangen.'

'De Herberg kent een tweeledige werking', legt De Bisschop uit. 'Enerzijds het buddyproject, waarbij we vluchtelingen die pas in onze gemeente zijn komen wonen, proberen te ondersteunen. Anderzijds kunnen we ook op vrijwilligers rekenen die instaan voor de praktische zaken, zoals hulp bij een verhuis of het bestuderen van nieuwe wetgeving of regels. De buddy's kunnen ervaringen uitwisselen en we kunnen bij professionele organisaties

Vrijwilligster thuis bij een familie Syrische vluchtelingen.

De ene merel is de andere niet

We weten intussen dat onze jaarmerels zowat volledig zijn gedecimeerd door het usutuvirus. Inderdaad, de jongste paar jaar zijn deze zwarte cultuurvogels zowat volledig uit het straatbeeld verdwenen. De voorbije maanden doken er echter opnieuw heel wat vogels op in de tuinen van de Vlaamse Rand en elders. Hoe kan dat? Zowat alle 'nieuwe' merels zijn immigranten uit het (verre) Noorden. Samen met vele andere trekvogels verlieten ze hun barkoude zomerkwartieren en zakten ze zuidwaarts af tot waar het leven weer wat draaglijker was. Dat zijn dan onder meer de Lage Landen, waar ze konden genieten van door de mensen aangeboden voedsel in de vorm van vetbollen, zaden en fruit.

Rond deze tijd van het jaar keren vele dieren terug naar hun noordelijk gelegen stek. De vraag is of er nog hier blijven om een nieuw leven te beginnen, nu onze territoria leeg zijn. We zullen het snel weten, want het bouwen van nesten begint vroeg. Nog deze maand is er al meer duidelijkheid. Vraag is dan of de blijvers ten prooi gaan vallen aan het vermelde virus. Binnen een paar maanden weten we dat zeker. Welja, dat wordt spannend afwachten. Het is moeilijk voor te stellen dat deze ooit zo algemene vogelsoort er gewoon niet meer zou zijn. Maar dat zeiden we een twintigtal jaar geleden ook van de mussen en die worden vandaag nog altijd met de dag schaarser.

TEKST Herman Dierickx

zoals Orbit of Vluchtelingenwerk Vlaanderen aankloppen voor tips en ondersteuning.'

BEVRIENDE FAMILIE

Het grote knelpunt, nog altijd, is huisvesting. 'Voor de kleinste studio in Dilbeek betaal je makkelijk 500 euro per maand. Dat is niet weinig, zeker niet voor een vluchteling. Op de reguliere privémarkt is het onbegonnen werk om een goede, betaalbare woning te vinden. Er zijn sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren, maar hun aanbod is ontoereikend en niet flexibel. Gelukkig is er sinds kort een nieuwe regel, waarbij je een deel van je huis kunt verhuren aan nieuwkomers, zonder dat je allerhande vergunningen moet aanvragen. Dat is bijvoorbeeld ideaal voor mensen van wie de kinderen het huis hebben verlaten.'

'Er is de wet en er is het menselijke aspect. Die twee staan soms loodrecht tegenover elkaar.'

Een buddy doet meer dan vluchtelingen helpen in de zoektocht naar een plaats om te wonen. Eylenbosch: 'Een buddy is zoiets als bevriende familie. Wat je als buddy doet, kies je eigenlijk voor een groot stuk zelf. Sommigen houden zich enkel bezig met wonen en werken, anderen maken ook uitstappen met de vluchtelingen.'

DEMOTIVEREND BELEID

De Herberg telt een twintigtal buddy's. 'Aan-

vankelijk werd er goed gereageerd op onze oproep', vertelt Boulanger. 'Makkelijk is het echter niet. Het is behoorlijk tijdsintensief, dus de meeste van onze vrijwilligers zijn gepensioneerd. Er is de taalbarrière. Er is het feit dat het behoorlijk ontmoedigend kan zijn om tijdens een zoektocht naar een appartement tientallen telefoons te doen die tot niets leiden. Ook de gemaakte beleidskeuzes van de overheid zijn bijwijlen demotiverend.'

En toch zijn de drie overtuigd dat hun werk als vrijwilliger broodnodig is. 'Ambtenaren kunnen niet doen wat wij doen', klinkt het stellig. 'De staat kan niet voor alles en iedereen zorgen, maar vrijwilligers maken de mazen van het net kleiner. Er is de wet en er is het menselijke aspect. Die twee staan soms loodrecht tegenover elkaar. Professionals moeten werken naar de letter van de wet. Het is dan aan het middenveld om het wettelijke en het menselijke met elkaar te verzoenen.'

NIET PRATEN, MAAR DOEN

Waarom doet iemand aan vrijwilligerswerk? Is het een roeping of zit het in de genen? 'Voor een stuk krijg je dat van thuis uit mee. Mijn moeder was enorm barmhartig', vertelt Eylenbosch. 'Veel mensen zullen van dat woord waarschijnlijk geen goede definitie meer kunnen geven, maar via haar heb ik gezien wat het is om je te ontfermen over mensen die het moeilijk hebben. Later was ik actief bij KAJ en ging ik naar de sociale school. Niet praten, maar doen. Het omzetten van mooie idealen in daden, dat is zo'n beetje de rode draad: 'Vrijwilligers zijn de smeerolie van de maatschappij', besluit De Bisschop.

FR

'LES BÉNÉVOLES FORMENT LE ROUAGE DE LA SOCIÉTÉ'

Depuis l'automne 2015, le groupe de travail De Herberg à Asse et Dilbeek se penche sur le sort des réfugiés qui se construisent une nouvelle vie dans notre pays. Avec l'aide d'une série de bénévoles, les réfugiés parcourent un trajet dans leur recherche d'un logement, de travail et pour remplir les obligations administratives. 'Nous avons non seulement une mission internationale, mais aussi le devoir moral d'accueillir

les personnes qui fuient la guerre et la violence. Ce n'est pas facile. Cela demande beaucoup de temps. Sans oublier qu'il y a une barrière linguistique. Et le fait qu'il est assez décourageant de donner des dizaines de coups de fil pour trouver un appartement, sans succès. De même, les choix politiques opérés par les autorités sont parfois démotivants. Mais nous estimons qu'il est de notre devoir de le faire.'

Samenhuizen in de Rand

Het Pachthof,
Moorsel

Zorgwonen, cohousing en woningdelen zijn in opmars in Vlaams-Brabant, ook in de Rand. 'In een aantal jaren tijd zijn de projecten van gemeenschappelijk wonen verdubbeld', zegt Sofie Deberdt van

vzw Samenhuizen. **TEKST** Gerard Hautekeur • **FOTO** Filip Claessens

Mensen kiezen alternatieve woonvormen omwille van de sociale contacten of uit praktische, financiële en ecologische overwegingen. De formule van zorgwonen, vroeger kangoerewonen, is bekend. Twee generaties wonen onder één dak. Binnen een eengezinswoning wordt een ondergeschikte wooneenheid

gecreëerd, die maximum een derde van het totale bouwvolume mag bedragen. Bij deze woonvorm staat de zorgrelatie centraal, zoals voor de (groot)ouders of een gehandicapte persoon.' Deberdt betreurt dat de leeftijd voor zorgwonen is opgetrokken van 60 naar 65 jaar. 'In de praktijk ervaren veel koppels al op hun 50e dat ze te groot wonen, meestal op het ogenblik dat een van hun 20-25 jarige kinderen op zoek is naar een betaalbare woning.'

Volgens Katleen Vermeiren van het Vlaamse Departement Omgeving geldt er bij de inrichting van een zorgwoning een meldingsplicht bij de gemeente. 'Voor de hele provincie en ook in de Rand neemt het aantal aanvragen sinds 2011 toe. In de Randgemeenten zien we een piek in 2014 van 29 nieuwe aanvragen. Sedert 2011 zijn er gemiddeld 15 nieuwe meldingen van zorgwoningen in de Rand.'

WONINGDELEN

De vzw Samenhuizen promoot ook het woningdelen. Populair onder de werkende jongeren, vooral in een stedelijke omgeving. Renée Dekker deelt met zeven andere jongeren een huurwoning. 'De oudste is 36 jaar, de jongste 23. Iedereen heeft zijn eigen slaapkamer en daarnaast delen we badkamer, living, keuken, wasruimte en de zolder als gastenverblijf. De netheid van de gemeenschappelijke ruimten was een pijnpunt. Hierover zijn nu goede afspraken gemaakt en er komt ook iemand schoonmaken.' Na tweeënhalf jaar is Dekker sterk overtuigd van de voordelen. 'Ik was nieuw in de stad en ik vond het heel fijn om mensen te leren kennen. Iedereen kookt meestal apart, maar we eten vaak samen. We organiseren ook dingen samen, zoals een trektocht in de Ardennen.'

COHOUSING

'Bij co-wonen en cohousing gaat het om autonome woningen. Naast de gemeenschappelijke ruimten, heeft ieder huishouden een eigen living, keuken, slaapkamer en badkamer', verduidelijkt Deberdt. In de Rand zijn er verschillende voorbeelden. In Wolvertem werden een klooster en twee schoolgebouwen omgebouwd tot het cohousingproject **De Okelaar**. Naast de 22 wooneenheden voor gezinnen en alleenstaanden zijn er gemeenschappelijke ruimten die ook openstaan voor de buurt, waaronder een keuken en eetruimte, een vergaderzaal en een wasserette. Het oudste cohousingproject in de Rand is **La Placette** in Wezembeek-Oppem. Naast de eigen gezinswoning beschikken de elf families over een gemeenschappelijke woning met keuken, bar en vergaderruimten. La Placette verhuurt drie flats: twee aan mensen met een handicap en een derde aan Syrische vluchtelingen. Iedere maand organiseert La Placette een gemeenschappelijke werkdag.

Volgens Deberdt staan er in de Rand verschillende projecten van co-wonen op stapel. 'Het Pachthof' in Moorsel Tervuren krijgt een tweede leven als cohousing project van in totaal 13 wooneenheden. De familie Van Roey, die eigenaar is van de historische hoeve, blijft er wonen. Lies Van Roey verduidelijkt dat het woonhuis al is omgebouwd tot een

DE

ANDERS WOHNEN

Menschen wählen alternative Wohnformen wegen der sozialen Kontakte oder aus praktischen, finanziellen und ökologischen Erwägungen. Die Formel des Pflegewohnens, früher Känguruwohnen genannt, ist bekannt. Zwei Generationen wohnen unter ein und demselben Dach, die eine sorgt für die andere. Das Wohnungsteilen ist auch wieder beliebt unter den jungen Werktätigen, vor allem in einer städtischen Umgebung. Beim gemeinschaftlichen Wohnen und CoHousing geht es dann wieder um autonomes Wohnen. Neben den gemeinschaftlichen Räumen hat jeder seine eigene Wohneinheit. In de Rand gibt es verschiedene Beispiele: La Placette in Wezembeek-Oppem, de Okelaar in Wolvertem und het Pachthof in Moorsel.

zorgwoning waarin haar vader en haar gezin hun intrek hebben genomen. 'In de monumentale schuur komen er verschillende woningen. In een halfopen gebouw, waar vroeger hooiwagens werden gestald, is er plaats voor drie wooneenheden. Achter de schuur wordt een nieuw woonhuis met twee wooneenheden gebouwd. Ieder huishouden heeft zijn eigen woning rond het centrale erf. Daarnaast zullen ze gebruik kunnen maken van de gemeenschappelijke tuin, een multifunctionele ruimte in de schuur, een fietsenstalling en een moestuin. Tegen oktober start de bouw. Aan interesse geen gebrek. Acht van de dertien wooneenheden zijn al ingenomen.

De vzw Samenhuizen stelt dat de ontwikkelings- en bouwkosten bij cohousing niet per se lager liggen, maar men bespaart wel op de afwerking door de gemeenschappelijke aankoop van (isolatie)materialen. De bewoners kiezen dikwijls voor autodelen of brengen de kinderen samen naar school, ze gebruiken dezelfde grasmaaier, kopen of telen samen groenten. Kortom, ze wonen goedkoper en vaak duurzamer.

www.samenhuizen.be

Mangosteent

Bijna lente. Tijd voor superfood!
Tijd voor de vitamineboom onder de vruchten: de mangosteent.

TEKST Tine Maenhout

Die laatste strepen winter, we wensen ze ver weg. Een bezoek aan de regenwoudkassen van de Plantentuin in Meise doet dan ook deugd. Het is er altijd zomer, een beetje vochtig, maar heerlijk warm. En je kan er meer dan 400 verschillende soorten exotische planten bewonderen. Het kleinste plantje is het 'kruipend aardliefje' en wordt maar een paar centimeter groot; de grootste plant is de reuzenbamboe die in de tropen makkelijk wel 35 meter wordt. In de schaduw van de bamboe vind je een tropisch moestuintje. Eentje zoals de bewoners van het regenwoud ook bewerken en waar je kan zien welke planten en vruchten de regenwoudbewoners telen: de bonenboom, de rozenappel en de gele mangosteent. Die laatste is heel bijzondere fruitsoort die wereldwijd ook wel eens de 'koningin van het fruit' wordt genoemd.

WILDE WELDOENER

De mangosteent is een harde, paarse vrucht zo groot als een kleine sinaasappel. De harde schil is zacht en rood vanbinnen en herbergt wit vruchtvlees dat uit 4 tot 8 segmenten bestaat. De mangosteent wordt beschouwd als een van de lekkerste vruchten die je kan vinden. De smaak is fris-zoet en doet denken aan een combinatie van aardbeien en druiven. Het tropische vruchtvlees smelt op de tong en is heel gezond.

De vrucht wordt al eeuwenlang gebruikt in Zuidoost Azië omwille van zijn medicinale werking. De boeddhistische monniken uit de streek wisten precies welke ziekten ze met deze vruchten konden voorkomen of genezen: diarree, dysenterie, ontstekingen, hoge koorts, depres-

sie en tal van andere ziekten. Verder bevat mangosteent een aanzienlijke hoeveelheid krachtige antioxidanten met een anti-tumorale werking en hij is rijk aan vitamines. Dit alles maakt de mangosteent met zijn eeuwenoude bestaansgeschiedenis van heilzame werking tot een echte weldoener voor het menselijk lichaam.

VEELEISEND

Je moet er iets voor over hebben om deze koningin in je serre te hebben. De mangosteentboom groeit voornamelijk in Zuidoost-Azië, in landen als Cambodja, China, Indonesië, Maleisië, Singapore, Taiwan en Thailand. Voor deze vrucht geldt dan ook dat je zijn boom het hele jaar in een tropische context moet koesteren met warmte, mest en vocht. Zon moet worden vermeden en het liefst wordt deze dame dagelijks besproeid met regenwater. De bomen groeien erg traag waardoor het een paar jaar duurt voordat de mangosteentbomen vruchten dragen. Mangostenen kweken, is dus bijzonder lastig en kostbaar, maar de vrucht is zo lekker dat je niemand hoort zeggen dat het de moeite van de inspanning en het geduld niet waard is. En anders ga je in de lente gewoon even langs een speciaalaak.

SALADE MET GEMBER EN MANGOSTEENT

- een krop sla
- een mangosteent
- een stuk gember
- een half handje hazelnoten

BEREIDING

Was de sla en scheur haar in stukjes. Rasp de gember fijn. Hak hazelnoten grof. Meng alles en voeg de stukken mangosteent toe.

Telkens opnieuw

Klassen waar iedereen in alle verscheidenheid zichzelf kan zijn. Waar leerkrachten didactisch sterk genoeg staan om van die diversiteit een pluspunt te maken. Het Nederlands als iets wat mensen verbindt, niet verdeelt. **TEKST** Karla Goetvinck • **FOTO** Filip Claessens

Plaats voor iedereen. Scholen met de poorten wijd open. En bovenal doorzettingsvermogen en een groot hart om dat proces telkens opnieuw te herbeginnen. Het is de droom van topvrouw van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap Raymonda Verdyck.

MEERTALIGE REALITEIT

'Toen ik meer dan dertig jaar geleden les gaf in Koekelberg en Sint-Agatha-Berchem was dat aan witte klassen. Nu zie je in Brussel en de Rand één en al kleur. Onze scholen zijn superdivers, zowel qua herkomst, taal als levensbeschouwing. De evoluties gaan snel, maar ik ben hoopvol. Vorige week nog zag ik enkele van onze allochtone leerlingen het onthaal doen op een studiedag, in perfect Nederlands, hoewel dat niet hun moedertaal is. Ik zie veel positieve verhalen.'

'De realiteit in de Rand is meertalig. Veel kinderen spreken van thuis uit geen Nederlands meer. Zo'n 7% van de leerlingen in de Rand woont in Brussel, het overgrote deel komt uit de Rand zelf. Zij worden aangetrokken door de goede kwaliteit en reputatie van ons Nederlandstalig onderwijs.'

'Wij proberen positief om te gaan met die meertaligheid. Waar er vroeger soms bestrafend werd opgetreden tegen het gebruik van andere talen is het nu onze bedoeling om andere talen te gebruiken om kinderen toe

te leiden naar het Nederlands. Wees gerust: Nederlands blijft onze schooltaal, en het is de bedoeling dat elke leerkracht ook een leerkracht Nederlands is, niet dat onze leerkrachten alle thuistalen leren. Maar kan het kwaad dat een klasgenootje eens uitleg geeft in een andere taal? Je kan achteraf nog vragen om dat nog eens over te doen in het Nederlands. Als je de thuistaal als iets positiefs benut, leg je bruggen met de thuisomgeving, voelt een kind zich veilig en gerespecteerd. Dan gaat het leren eens zo vlot.'

'Het is belangrijk dat we kinderen leren dat het Nederlands niet enkel de schooltaal is, maar ook een communicatietaal. Dat Nederlands niet louter iets is dat ze in de klas moeten gebruiken, maar dat het de taal wordt die ze delen met vrienden. Wat betreft immersie-onderwijs, waarbij je kinderen bijvoorbeeld geschiedenis of aardrijkskunde laat volgen in een andere taal: wij zijn daar zeker voor gewonnen. Maar kinderen moeten zich toch eerst en vooral de schooltaal eigen maken, en dat is in de Rand al een opdracht op zich.'

NIEUWE DIDACTISCHE METHODES

'Onze klassen worden alsmaar meer divers, ook door het M-decreet (dat waarborgt dat ook kinderen met een beperking les kunnen volgen in een gewone school). We moeten onze leerkrachten en aspirant-leerkrachten de mogelijkheden en vaardigheden aanreiken om daarmee om te gaan. Onze scholen spelen daar op in, en niet enkel met de klas-sieke differentiatie binnen de klas. In steeds meer scholen wordt er ook aan co-teaching gedaan: twee leerkrachten voor één klas, waardoor je aparte groepjes kan maken met een wisselende samenstelling naargelang de noden. Of teamteaching, waarbij een groep van leerkrachten verantwoordelijk wordt voor een groep van leerlingen en waarbij je traditionele lesmomenten afwisselt met verdieping voor wie snel met de leerstof weg is en herhaling voor wie meer moeite heeft. Je kan ook afwijken van een strak lessenrooster. Sommige scholen koppelen dat aan nieuwe

technologieën: ze nemen cruciale lessen op en zetten die op het digitale platform Smartschool voor wie ze nog eens wil bekijken. Ook handig voor wie ziek is geweest. Er is ook zelfontdekkend leren, waarbij we jongeren zelf de competenties laten verwerven die ze nodig hebben.'

'Wij zijn absoluut niet gewonnen voor een systeem van segregeren, van homogene groepen van leerlingen, met diegenen die trager zijn apart van diegenen die heel snel vooruitgaan. We vinden wel dat we moeten zorgen dat we de twee groepen uitdagen: de ene om te zorgen dat ze de eindmeet halen, de andere om de snelheid te pakken die ze

'We proberen positief om te gaan met meertaligheid in het onderwijs.'

hebben. Wij vinden principieel dat je kinderen in contact moet brengen met de hele samenleving. Als je in een homogene klas zit en je komt op straat iemand tegen die totaal anders is dan je zelf bent: dat betekent dat je ook niet meer weet hoe die andere is. We willen dat onze leerlingen leren samenleven, dat ze met iedereen leren omgaan. Ze moeten veel leren, dat is uiteraard belangrijk, maar ze moeten ook volwaardig mens worden, weten wat er aan verscheidenheid bestaat.'

DRIE NODEN

'De nood aan bijkomende infrastructuur in de Rand is groot. Het capaciteitsprobleem heeft zowel te maken met de demografische groei in de Rand zelf als met het aantal Brusselselaars dat op zoek is naar een Nederlandstalige school. Brussel en de Rand zijn communicerende vaten. Er staan projecten op stapel, maar het capaciteitsprobleem is te laat gedetecteerd en nu hollen we achterop. Meer leerlingen betekent ook nood aan meer leer-

Raymonda Verdyck

- Geboren in Peer op 15 december 1955
- Woont in Strombeek-Bever
- Master Moraalwetenschappen aan de VUB
- Sinds 2009 afgevaardigd bestuurder van het GO! Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap

krachten. Op dit ogenblik lukt het nog min of meer, maar op de duur gaan we onvoldoende mensen hebben om voor de klas te staan, ook omdat er van langsom minder studenten kiezen om leraar te worden. Een derde nood in de Rand is de groeiende kansarmoede. We proberen daarop in te spelen via kostenbeheersing en betaalbare schoolfacturen, en we springen bij waar nodig. Maar het blijft een zorg.'

DEUREN OPEN

'Belangrijk is ook om de ouders te betrekken. We stimuleren dat ouders Nederlands leren. Zo kunnen ze hun kinderen ondersteunen. Maar ook voor henzelf is sociale participatie belangrijk. We moeten schoolgebouwen openstellen, we moeten scholen laten participeren aan de gemeenschap. Scholen zijn te dikwijls eilanden. Maar het is niet genoeg om zogenaamde brede scholen te creëren. We moeten ook de maatschappij opentrekken. Ik denk dan zelfs aan maatregelen op het vlak van urbanisatie. Mensen van dezelfde gemeenschap gaan dikwijls samen wonen. Dat er zo homogene wijken ontstaan, is begrijpelijk. Maar voor de samenleving zou een grotere *mixiteit* beter zijn. Dat zou de betrokkenheid en de participatie vergroten.'

'Maar dé uitdaging in de Rand is toch dat we steeds moeten herbeginnen. Er is steeds een nieuwe instroom. Het blijft een eeuwigdurende opdracht. Het is niet voldoende om bijvoorbeeld de kleuterparticipatie te verhogen via samenwerking met Kind & Gezin en door peuters vanuit eigen crèches naar instapklasjes toe te leiden. Anderstalige kinderen stappen niet altijd in de eerste kleuterklas over naar het Nederlandstalig onderwijs, maar vaak ook veel later. En ook die kinderen moeten we snel een basis meegeven. We moeten kunnen *schakelen*. Elke dag zie ik leerkrachten flexibel, met een groot hart en veel passie met die diversiteit omgaan. Ik ben niet negatief, ik ben heel hoopvol, maar ik ben me er ook van bewust dat het iets is waar we continu aan moeten blijven werken.'

'De grootste uitdaging voor het onderwijs in de Rand is dat we steeds moeten herbeginnen.'

EN

TIME AND TIME AGAIN

Classes where everyone in all their diversity can be themselves. Where teachers have the right teaching skills to turn this diversity into an asset. Dutch as something that connects people rather than divides them. Space for everyone. Schools with the gates wide open. And above all, a big-hearted determination to re-start the process time and time again. It is the dream of the head of the Community education system Raymonda Verdyck. Things change so

quickly but I am optimistic. I hear a lot of positive reports. I see three major educational challenges facing the Rand: the need to improve the infrastructure, to attract more teachers to the profession and to deal with the growing level of poverty. It is important to involve parents and for schools to be accessible. But we are still faced with the challenge of having to start over and over again. There is always a new intake so it is a never-ending task.

‘Boven de aardbol uit zweven’

VR • 30 MAA • 20.00

Automata

Hydrogen Sea

Meise,

GC De Muze van Meise,

02 892 24 40

Hydrogen Sea, de elektropopgroep met roots in Kapelle-op-den-Bos, Grimbergen en Jette, werd de hemel in geprezen met zijn debuutplaat *In Dreams*. In De Muze van Meise kan je gaan luisteren hoe hun volgende plaat zal klinken.

TEKST Michaël Bellon • FOTO Geert Braekers

Hydrogen Sea, dat is in essentie zangeres en liedjesschrijfster **Birsan Uçar**, en muzikant **Pieterjan PJ Seaux**. Ook naast het podium zijn zij een stel. Hij geeft nog altijd pianoles aan de academie van Grimbergen. Zij woonde lang in Kapelle-op-den-Bos, maar trok inmiddels in het vorige ouderlijke huis aan het Astridplein in Jette, boven de winkel van haar vader, een schoenmaker van de oude leest, die nog in staat is om helemaal zelf een schoen op maat te maken. Dochter Birsen maakt geen schoenen, wel muziek. Al kwam ze pas laat op het idee om dat te doen.

Birsan Uçar: ‘Ik was al een paar jaar samen met PJ. Hij speelde van jongsaf trompet en piano en ondertussen bij Selah Sue. Daardoor was hij ‘s avonds vaak weg voor concerten, terwijl ik me thuis zat te bedenken dat ik ook graag liedjes wilde schrijven en muziek maken. Ik ben dat dan beginnen doen en op een avond liet ik hem een liedje horen dat ik voor hem geschreven, gezongen en opgenomen had. Toen hij dat gehoord had, zijn we samen begonnen.’

Had je dan niet eerder in de gaten over wat voor mooie stem je beschikte?

‘Toen ik klein was zei mijn oma dat ik mooi kon zingen. Ik zong ook graag en kende veel teksten uit het hoofd omdat ik op mijn kamertje met het cd-boekje in de hand zat te zingen. Maar ik had nooit gedacht dat ik er ooit iets professioneels mee zou kunnen doen. Ik had het gevoel dat zoveel mensen zoveel beter konden zingen.’

Je was meer iemand van de literatuur.

‘Ik heb taal- en letterkunde gestudeerd (aan de VUB) en daarna scenarioschrijven (aan het RITCS), en ik lees en schrijf nog altijd doodgraag. Al weet ik nog niet waar dat schrijven toe zal leiden.’

Misschien zit er een scenario in voor een videoclip?

‘Ik ben wel graag bezig met beeld en grafisch ontwerp, maar een clip helemaal regisseren en opnemen zie ik mezelf niet doen, omdat het te veel organisatie vraagt. Ik zit liever aan mijn bureautje te schrijven. De hoes van onze eerste EP *Court the dark* en het artwork van *In Dreams* heb ik wel zelf mee ontworpen.’

Ook de scenografie van de optredens van Hydrogen Sea ziet er strak en verzorgd uit.

‘Omdat de muziek sferisch en verhalend is, vinden we het belangrijk dat licht en decor ook een verhaal vertellen. We hebben een hele goede lichtman onder de arm genomen die al die ontwerpen zelf maakt.’

Voor jullie nieuwe live-shows putten jullie niet meer uit het debuut *In Dreams*, maar uit het *Automata*-project dat jullie in de Antwerpse DeSingel creëerden. Wordt *Automata* ook de naam van een nieuwe plaat?

‘Dat zou wel eens kunnen. Het oorspronkelijke idee was om in DeSingel bestaande nummers

te herwerken. In samenwerking met toetsenist Joris Caluwaerts (die ook in de Brusselse band STUFF zit, red.), met violiste Patricia Vanneste (van Balthazar, maar ook van het nevenproject Oko Yono waar Uçar deel van uitmaakt, red.), en met onze drummer Steven Van Gelder. Maar uiteindelijk bleek het gewoon veel toffer en inspirerender om nieuwe nummers te maken. Zo zijn we tot een volledig nieuwe set van dertien nieuwe nummers gekomen die we ook allemaal zullen spelen in De Muze.’

Wat wil de naam *Automata* zeggen?

‘Oorspronkelijk speelden we altijd met een laptop, maar daar wilden we een beetje van afstappen toen we naar DeSingel trokken. We wilden de automatisering met de machines eruit halen en inwisselen voor het menselijke en organische. Waar we vroeger de elektronische geluiden uit de computer haalden, komen ze nu van de muzikanten.’

De muziek krijgt zo meer lagen en misschien wat meer reliëf. Maar de zacht kolkende atmosfeer van de nacht, de ruimte en de hydrogen sea op Jupiter waar jullie je naam vandaan haalden, blijft wel aanwezig.

‘De ruimte blijft een inspiratiebron. Tijdens het optreden loopt tussen de nummers door ook een soort soundtrack met geluiden van NASA. Geen echte ruimtegeluiden, want in de ruimte is het stil, maar wel geluiden die de sfeer van het universum oproepen. Die soundtrack lijmt alles mooi aan elkaar, waardoor het een groter verhaal wordt. Ik hoop dat het publiek zich zo even kan verliezen. Dat ze even boven de aardbol uit zweven en van daar uit zien hoe mooi de planeet is waar we allemaal zorg voor moeten dragen.’

Murder ballads De donkere kant van de liefde

© JIMMY KETS

MUZIEK

Songs waarin de misdaad wordt bezongen? Klinkt raar. Maar is het dat ook? Is de grens tussen passie en furie niet dunner dan we denken? De teksten van de murder ballads bevestigen dat vermoeden.

Als we nu eens met al die murder ballads die doorheen de muziekgeschiedenis zijn geschreven iets moois doen?, dachten **Lady Linn, Stijn Meuris, Gregory Frateur** en **Tijs Delbeke**. De vraag stellen, is ze beantwoorden en zo begon de zoektocht van vier muzikanten naar nummers waarin liefde en haat in elkaar vervlochten zijn, aanbidders transformerend in afgewezenen, of over wraakzuchtige mannen en griezelige figuren. Het resultaat werd een playlist met 24 nummers vol intense emotie. 'Het is verrassend hoeveel songs een misdaadverhaal in zich dragen. In 1996 bracht Nick Cave een album uit onder de naam Murder Ballads, maar er zijn nog heel wat andere zangers en zangeressen die al zingend vertellen over het donkere en destructieve kantje van de liefde. Soms komen ze uit heel onverwachte hoek. Zoals het nummer Delilah waarin Tom Jones zingt: 'I felt the knife in my hand and she laughed no more.' Of Man Down van Rihanna waarin een vrouw tot de daad overgaat. En als je aandachtig luistert naar 'Een meisje van 16' van Boudewijn De Groot, dan kan je met een beetje verbeelding de misdaadsfeer oproepen. Ook Johnny Cash, Neil Young, Bob Dylan en Bruce Springsteen hebben sterke nummers over het thema geschreven', zegt Stijn Meuris.

TO THE BONE

Het knappe aan de nummers die deze vier zangers onder begeleiding van enkele topmuzikanten brengen, is niet alleen de meeslepende muziek maar ook hun verhalende structuur. Moest je de muziek weglaten en alleen de woorden overhouden, dan heb je nog altijd een sterk verhaal. 'Dat komt omdat de songs inhoud hebben. Ze zijn niet vrijblijvend, ze gaan over iets. Ze getuigen van een echtheid en directheid die je raakt en dat doen ze *to the bone*. Ook al gaan ze over moord, toch gaat er een bepaalde schoonheid van uit.' De geselecteerde nummers doorprikken in ieder geval de gedachte dat liefde enkel een verhaal van romantiek en diners bij kaarslicht is. Maar schoonheid en criminaliteit, valt dat te rijmen? 'Dat is nu net het knappe aan muziek. Muziek slaagt erin om dat soort tegenstrijdigheden te overstijgen en zo tot iets te komen dat iets met je doet.' Of er nummers zijn die geschikt zijn als voorproeftjes om in de sfeer van het optreden te geraken? 'Het zijn stuk voor stuk nummers met impact. Als je een voorbeeld van een murder ballad wil waar je bij het beluisteren een verhaal krijgt dat zich als het ware als een western voor je ontvouwt, luister dan eens naar Stagger Lee van Nick Cave & The Bad Seeds.' Murder Ballads wordt alvast een avond met muziek die onze wildste verbeelding weet te prikkelen. • MICHAËL BELLON

Murder Ballads

Lady Linn, Stijn Meuris e.a.

DO • 15 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

VR • 30 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

De wereld zien

THEATER Luc Nuyens en Frank Dierens wilden al jaren 'iets' doen met de spelers van Theater Stap. Drie jaar geleden vroegen ze Paul Verrept om een tekst te schrijven over hoe het is om als persoon met een mentale handicap door het leven te gaan. Na enkele dagen door te brengen met de acteurs van Theater Stap schreef hij *De Bank*, een pakkende theatertekst over een man die vanop een bankje in het park naar de wereld kijkt. Alles gaat aan hem voorbij, hij is een toeschouwer, een bankzitter. De voorstelling werd geprezen om haar sobere regie en straffe spel, en werd geselecteerd voor Het Theaterfestival. In het vervolg, *De Wereld*, staat de man op en trekt hij de wijde wereld in. Op zoek naar geluk ontmoet hij wederom bijzondere mensen en maakt hij onwerkelijke dingen mee. Rasacteurs Luc Nuyens en Frank Dierens, die je misschien kent van de Roovers of FroeFroe, delen opnieuw het podium met De Stappers die zich zonder twijfel ook deze keer vol overgave zullen smijten. Samen met muzikanten Steven De bruyn en Tsubasa Hori zijn alle ingrediënten aanwezig voor een ontwapenend theaterpareltje. • LV

VR • 23 MAA • 20.00

De wereld (+8j)

Theater Stap

Zaventem, CC De Factorij,

02 307 72 72

© PAUL VERREPT

De kracht om terug te slaan

DANS

'Het gevecht wordt gewonnen of verloren ver van getuigen achter de lines, in de sportschool en onderweg, lang voordat ik onder die lichten dans', zo sprak bokslgende Muhammad Ali. Dus boksen is een vorm van dansen?

Koen Augustijnen en **Rosalba Torres Guerrero** geloven in ieder geval van wel. In hun nieuwste creatie (*B*) delen hedendaagse dansers de scène met professionele bokkers. Het resultaat belooft een boeiende dialoog te worden tussen de danswereld en de bokssport. Wanneer wordt boksen dansen? En wat hebben bokkers en dansers gemeen? We kunnen ons voorstellen dat gevoel voor ritme

bij beide van groot belang is, en dat zowel bokkers als dansers erg begaan zijn met hun lichaam dat in topvorm moet zijn. Zowel bokkers als dansers staan graag op het podium, maar bij de bokser is het contrast tussen het publieke imago (de sterke held) en de menselijke figuur achter de schermen (de kwetsbare, gevoelige kant) misschien net iets groter dan bij de danser.

LEFT JAB, RIGHT JAB, UPPERCUT

Dat Augustijnen nog iets zou doen met boksen stond in de sterren geschreven. Voor de filmdocumentaire *Les Ballets en ci en là* (2006) maakte hij een choreografie voor dansers van *Les ballets C de la B* en bokkers van de Gentse bokscub *The Golden Gloves* op Purcell's *Oh Solitude*. In die scène, gefilmd in de bokscub, danst een twintigtal jonge mannen en vrouwen een synchrone groepsdans. Ze zijn elk op zichzelf teruggeworpen, heel anders dan bij het vertrouwde één-op-één gevecht in de ring.

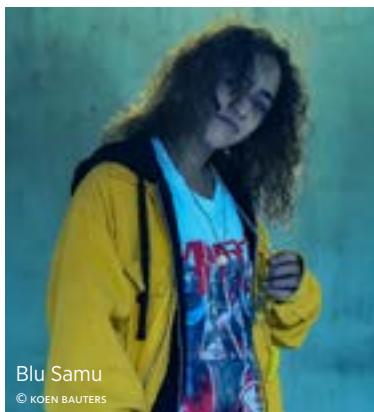
Augustijnen en Torres Guerrero vertrekken vanuit de autonomie van de

performers. Drie bokkers en zeven dansers werkten maandenlang intens samen, en al die tijd stelden de choreografen hen vragen, prikkelden ze hun kritisch denkvermogen. Zo ontdekte het duo bewegingskwaliteiten, die verder werden uitgediept. Op die manier wordt deze voorstelling een uitputtende, snoeiharde ode aan het boksen, dansen en het leven. Want soms lijkt het leven buiten de ring op een nooit eindigend gevecht. De kracht vinden om terug te slaan en zin te blijven geven aan het leven, daarover zou (*B*) gaan.

CROSS-OVER

Augustijnen verdiende zijn sporen bij

Op ontdekking in Club 1700

Blu Samu
© KOEN BAUTERS

MUZIEK Een hele avond nieuw muzikaal talent aan het werk zien? Dat kan op vrijdag 2 maart. Vijf jonge bands met elk een uitgesproken sound laten horen wat ze in hun mars hebben. Of er iets is dat deze vijf groepen verbindt? Ja, toch wel. Sea (Peoples), Blu Samu, BRUNA, In een Discotheek, Jakomo, Kloothommel hebben elk een link met Dilbeek of Brussel. Kleurrijke namen die alvast suggereren dat je met Festival Club 1700 in prima gezelschap

bent om een avond vol veelbelovende sounds te beleven. En je kan ervan op aan dat dit ook een avond wordt die aanvoelt als op ontdekking gaan. Weliswaar niet naar verre continenten, maar naar het universum van jong, onontgonnen talent. En dat dichtbij huis... • ND

VR • 2 MAA • 20.00
Festival Club 1700

Blu Samu, Jakomo, e.a.
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

In de pot roeren

HUMOR Gastronomie kent een nooit eerder gezien hoogtepunt. Chefs hebben de allure van rocksterren gekregen. Kookboeken vliegen de deur uit. Kookworkshops zijn hot. In de supermarkt vind je kant-en-klare haute cuisine gerechten. Kortom: gastronomie floreert. Voor **Yllana** is de verheerlijking van de gastronomie een dankbaar onderwerp waarmee het publiek aan het lachen wordt gebracht. Het verhaal: een gelauwerde chef is zijn inspiratie kwijt en moet vertrouwen op de vindingrijkheid van zijn team van inspiratieloze koks om met een

Met Johnny naar de stembus

VORMING Wie kent Johnny Vansevenant niet? De radio-journalist is ondertussen een van de ouderdomsdenkers van de VRT. Sinds 1981 is hij journalistiek actief. Hij werkte eerst voor Het Volk, daarna voor Radio2 Omroep West-Vlaanderen, en sinds 1988 volgt hij voor de VRT-radio de binnenlandse politiek. Zo maakte hij nog de laatste regering Martens mee, de invoering van de euro, de Agusta-affaire, de moord op André Cools, de dioxinecrisis, Brussel-Halle-Vilvoorde, het Belgische wereldrecord regeringsvorming in 2010.

De vertrouwde stem van het ochtendnieuws, De Ochtend, en De Zevende Dag heeft dus vergelijkingspunten als hij het over de actualiteit heeft. Hij heeft zijn informatie nog altijd uit de eerste hand. Dat komt van pas als hij in de Boesdaalhoeve het huidige politieke landschap ontleeft in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen dit jaar en de parlementsverkiezingen van 2019. Op welke manier denken de partijen stemmen te halen? Hoe kunnen de kaarten op tafel liggen wanneer na de stembusgang de zitjes van de macht moeten worden verdeeld? • MB

DO • 29 MAA • 20.30

Analyse van het partijpolitieke landschap

Johnny Vansevenant
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

Alain Platel en Les Ballets C de la B, Torres Guerrero danste onder meer bij Rosas/Anne Teresa De Keersmaeker. Beide draaien al zo'n twintig jaar mee in de danswereld. Eerder maakte het duo het opzweepende Badke, waarin Palestijnse dansers zich overgaven aan de volksdans dabke. Het typeert Augustijnen en Torres Guerrero dat ze op zoek gaan naar de verscheidenheid van beweging. Ze tonen graag de veelzijdigheid van dans en laten nieuwe betekenissen ontstaan door verschillende vormen op elkaar te laten inwerken. Het duo, dat voortaan als **Siamese Cie** door het leven gaat, heeft een voorkeur voor kruisbestuiving tussen verschillende genres en culturen. Ook nu gaven muzikant **Sam Serruys**, scenograaf **Jean Bernard Koeman** en filmmaker **Lucas Racasse** de voorstelling mee vorm. Soundscapes, oude aria's, live en opgenomen videobeelden versterken de performers in een decor dat aan bokszalen refereert. • LENE VAN LANGENHOVE

WO • 7 MAA • 20.30

(B)

Gloed/ Koen Augustijnen & Rosalba Torres Guerrero
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

spectaculair recept de ster van zijn restaurant te behouden. Of dat gaat lukken? Dat verklappen we niet. Wat alleszins lukt, is dat Yllana met weinig woorden een hele zaal aan het lachen krijgt. • ND

Chefs

Yllana
DO • 1 MAA • 20.30
Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43
WO • 7 MAA • 20.00
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72
DO • 8 MAA • 20.30
Ternat, CC De Plotter, 02 582 44 33

Coco in Mexico

Voor zijn nieuwste topfilm *Coco* trok het productiehuis Pixar (*Toy story*, *Wall-E*) naar Mexico. En het putte daar volop uit de cinematografisch zeer aantrekkelijke folklore van de dodenverering. De film is dus één groot muzikaal en kleurrijk spektakel. Centraal staat de twaalfjarige jongen Miguel die houdt van muziek, maar geboren is in een familie die alle muziek bant. Eén van de voorvaders, Ernesto de la Cruz, heeft de familie namelijk ooit in de steek gelaten voor een succesvolle muziekcarrière. Maar Miguel is vastberaden om zijn passie te volgen. Wanneer hij uit het mausoleum van Ernesto de gitaar van zijn grote voorbeeld steelt, komt hij in het dodenrijk terecht en begint hij te midden van de vrolijk rammelende skeletten aan een zoektocht naar zijn idool en zijn eigen carrièrebestemming. In Mexico werd de hommage aan de Día de los Muertos alvast de populairste film ooit. In de Nederlandse versie nemen Gene Thomas, Abobaker Rahman, An Nelissen, Wim van den Driessche, Sven De Ridder de stemmen voor hun rekening. Inschrijven voor het ontbijt voor de film (vanaf 9 uur) is noodzakelijk en kan tot 21 maart. • MB

ZO • 25 MAA • 10.00

Coco (+6j)

ontbijtfilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Slinger

ALSEMBERG Waar komen we terecht als zelfstandig wonen niet meer lukt? En hoe creëren architecten, ondernemers en zorgverleners een leefomgeving op mensenmaat waar senioren zich zoveel mogelijk thuis en in de wereld voelen? Actuele, complexe materie. De provincie Vlaams-Brabant selecteerde de nieuwe senioren-campus Qaly in Alseberg voor de tweejaarlijkse architectuurprijs 2017. De architecten van bureau 51N4E bedachten een slingervormig grondplan om het vooropgestelde, uitgebreide woonprogramma waar te maken. Het geheel integreert zich elegant in het omliggende bebouwde landschap en interageert met zijn omgeving. Het woongedeelte ligt achterin en bakent aan de ene zijde de bestaande verkaveling af. De kant naar de Alsebergsesteenweg geeft uit op een groot nieuw glooiend park dat overloopt in Domein Rondendbos. De slingerbeweging van het gebouw genereert naar buiten gerichte ruimtes met uitzicht op het park en inhammetjes, ideaal voor een klein terras of binnentuintje. Ook in de gangen zorgt de golfbeweging voor een beleving op mensenmaat. Gemeenschappelijke eet- en zitruimtes en individuele kamers vol natuurlijk licht wisselen elkaar af. De grote houten raamkaders en zachte tinten van het interieur hebben een warm, huiselijk karakter. Met aan de ene kant van de hoofdingang het rusthuisgedeelte met 40 kamers en aan de andere kant 42 assistentiewoningen kunnen senioren met verschillende zorgbehoeften hier van gepersonaliseerde zorg genieten. De brasserie met terras naar Domein Rondendbos is de link met de aangrenzende gemeenschap en nodigt uit om hier halt te houden voor gezelligheid en ontmoeting. • TDW

Magie tussen viool en piano

KLASSIEK Violiste **Maya Levy** en pianist **Matthieu Idmtal** vormen samen het **Duo Levy-Idmtal**. Kenners omschrijven het samenspel van de jonge musici als 'pure magie'. Of dat echt zo is, kan je zelf beoordelen tijdens hun matinéeconcert in Meise. Ze vertolken violosonates van Edvard Grieg, Wolfgang Amadeus Mozart en van de Poolse componist Karol Szymanowski.

Szymanowski behoort tot de klasse van de grote Poolse componisten van de 20e eeuw en werd bekend door zijn ballet *Harnasie* en de opera *Król Roger*, die tot de goudschat van Poolse opera's wordt gerekend. Szymanowski schreef maar drie sonates. De sonate voor viool en piano, opus 9, gecomponeerd in 1909, staat op het programma. Van Mozart is geweten dat hij een veelschrijver was, in totaal liet hij niet minder dan 36 violosonates na. Zijn sonate voor viool en piano nr.21 in e, KV 304 stamt uit 1778, toen hij in Parijs verbleef. In de zomer van dat jaar stierf zijn moeder en het werk weerspiegelt de trieste stemming van de toen nauwelijks 22 jaar oude componist. Grieg's violosonate nr.3 in c, opus 45 stamt uit 1886. Hij componeerde die in

het Noorse Bergen, in zijn huis Trolldhagen, waar nu zijn museum is.

De 20-jarige violiste Maya Levy en de negen jaar oudere pianist Matthieu Idmtal vormen sinds 2013 een duo. Vorig jaar wonnen ze de Supernova wedstrijd, een project dat jonge, getalenteerde Belgische muzikanten een artistiek duwtje in de rug wil geven. Programmatoren van klassieke muziek komen hiervoor elk jaar in november samen en bespreken hun bevindingen over jonge ensembles uit heel België. Vervolgens kiezen ze één Nederlandstalig en één Franstalig ensemble, die aan het begin staan van een beloftevolle carrière. Levy werkte al aan een cd met muziek van Mendelssohn-Bartholdy mee en met Idmtal nam ze een schijfje op met de violosonate van Grieg. De Brusselaar Idmtal werd reeds bekroond op muziekwedstrijden in Italië, Nederland en bij ons. • MC

ZO • 4 MAA • 11.00

Mozart & Szymanowski

Duo Levy-Idmtal

Meise,
GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Met drie in de jazzboot

JAZZ De schippers van **3Men in a boat** varen op de golven van musette, Afrikaanse grooves, kamermuziek en lyrische jazz. Accordeonist **Philippe Thuriot** en bassist **Kristof Roseeuw** zwommen eerder al in dezelfde muzikale vijver bij de New Yorkse saxofonist Ellery Eskelin en bij de befaamde gitarist René Lussier. Ze reisden samen door Senegal, deelden het podium tijdens de opening van de Olympische spelen in Athene en speelden in het radioKUKAorkest. Thuriot ontpopte zich inmiddels ook als componist en zo groeide het verlangen naar een vast ensemble. Nadat drummer

Lionel Beuvers met veel zwier was ingevallen voor een concert van Too Noisy Fish werd de derde man aan boord gehesen. Het publiek kon het humoristische trio al bewonderen tijdens één van de luistervinkavonden van Wouter Deprez,

maar door de drukte omtrent Thuriot's album en zijn concerten met de Goldbergvariaties was het nog even wachten. Nu zijn ze helemaal klaar om aan hun tournee te beginnen. Daarvoor schreven ze nieuwe muziek en grasduinen ze in

het repertoire van hun diverse collectieve projecten. • LVL

WO • 14 MAA • 20.30
3Men in a boat

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

Met liefde aanpakken

EXPO Het is alweer tien jaar geleden dat **Hugo Claus** het tijdelijke voor het eeuwige wisselde. Vlaanderens grootste schrijver wordt de komende maanden herdacht met lezingen, filmprogramma's en nieuwe publicaties. Ook Bozar pakt uit met een expo die benadrukt hoe veelzijdig Claus was: dichter, schrijver, theatermaker en filmregisseur. Dat hij ook schilderde is minder bekend, hij stelde zelfs voor het eerst tentoon in Bozar. **Marc Didden** mocht de hommage aan Claus vormgeven. 'Als ik aan Claus denk, denk ik aan de term *con amore*, wat betekent dat alles altijd met liefde moet aangepakt worden. Claus

schreef of schilderde altijd met de grootst mogelijke menselijkheid, een minzame stem, een monnellach.' Didden heeft Claus' leven en werk proberen te vatten in een aantal beelden. Naast foto's en filmfragmenten zijn er werken te zien van kunstenaars met wie Claus bevriend was, zoals Appel, Raveel en Alechinsky. En natuurlijk mochten enkele schilderijen van Claus zelf niet ontbreken. Voor de eerste keer wordt zijn schetsboekje getoond, waarin hij naar het eind van zijn leven toe nieuwe tekeningen maakte, net als het geïllustreerde manuscript van de mythische dichtbundel *Herbarium*. • LVL

TOT 27 MEI
Con Amore

Hugo Claus
Brussel, Bozar, www.bozar.be

PODIUM

THEATER

DO • 1 MAA • 20.30

Goodbye, Norma Jeane

Judas Theaterproducties
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 1 MAA • 20.30

Dag en nacht koers!

Michel Wuyts
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DO • 8 MAA • 20.30

Marx

Stefaan Van Brabandt & Jan Declair
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 10 MAA • 20.00

De helden

Josse De Pauw, Dominique Pauwels,
LOD/KVS
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

16 EN 17 MAA • 20.00

Het laatste avondmaal

De Pieterman
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA • 17 MAA • 20.30

Een ontgoocheling

Het Nieuwstedelijk
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Doek

Katelijne Verbeke & Daan Hugaert

DO • 22 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 31 MAA • 20.00

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DO • 22 MAA • 20.30

WOI: '17-'18

Charley & Fabyan Pasteurs,
Dieter Vermeire
Sint-Pieters-Leeuw, De Merselborre,
02 371 22 62

VR • 23 MAA • 20.00

De wereld (+8j)

Theater Stap
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

Hells Bells

Ben Segers, Lucas Van den Eynde e.a.

VR • 2 MAA • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 23 MAA • 20.00

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

WO • 28 MAA • 20.30

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

VR • 23 MAA • 20.30

Gezegend zij

Pascale Platel
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR • 24 MAA • 20.00

Amnes(t)ie

Action Zoo Humain
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

WO • 28 MAA • 20.30

Bang

Martha!tentatief
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO • 28 MAA • 20.30

Schoft

Kommil Foo
Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

DO • 29 MAA • 20.30

Salut Copain

Dounia Mahammed
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 29 MAA • 20.30

Sportman

Ruben Van Gucht
Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

DO • 29 MAA • 20.30

L'étude (nu slaat de chaos toe)

Sien Eggers, Sofie Palmers &
Jessa Wildemeersch
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

KIDS

ZA • 10 MAA • 15.00

Stekeblind (3-5j)

4Hoog
Asse, Oud Gasthuis,
02 456 01 60

ZO • 11 MAA • 15.00

Meneer Beer en de Woeste Wolven (+5j)

Tieret en Walrus
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 11 MAA • 11.00

In de wolken (1-3j)

Sprookjes en zo
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

ZO • 11 MAA • 13.00

Door de bomen (3-12j)

familiefestival
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Ceci n'est pas un livre (15m-4j)

Theater De Spiegel
ZO • 11 MAA • 11.00 EN 15.00
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZO • 25 MAA • 11.00 EN 15.00

Wezembeek-Oppem,
Sint-Michael & Sint-Jozef,
02 731 43 31

ZA • 17 MAA • 19.00

Come Back (+8j)

Theater B&D
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZO • 25 MAA • 15.00

Grrrazzz (+4j)

Birgit Kersbergen &
Lotte Pinoy
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZO • 25 MAA • 10.30 EN 13.30

Broemmm (2-6j)

Ellen Smets Theater
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

ZO • 25 MAA • 10.00

Coco (+6j)

ontbijtfilm
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 25 MAA • 10.30

Paddington 2 (+6j)

ontbijtfilm
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 31 MAA • 9.45

Paaseierenzoektocht

I.s.m. Gezinsbond Overijse
Jezus-Eik, G
C de Bosuil,
02 657 31 79

HUMOR

De ronde van Begijn

Begijn Le Bleu
VR • 2 MAA • 20.30
Sint-Pieters-Leeuw,
De Merselborre,
02 371 22 62
VR • 16 MAA • 20.30
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DE WERELD (23/3)

GEZEGEND ZIJ (23/3)

SALUT COPAIN (29/3)

Abigail's Party

Brussels Volkstejoeter

ZA • 3 MAA • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

9 EN 10 MAA • 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

VR • 16 MAA • 20.00

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

23, 24 EN 25 MAA • 20.00 EN 15.00

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Schoon

Jan Jaap van der Wal

WO • 7 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 29 MAA • 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Chefs

Yllana

DO • 1 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 7 MAA • 20.00

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DO • 8 MAA • 20.30

Ternat, CC De Ploter, 02 582 44 33

DO • 8 MAA • 20.00

Wat een geluk

Nele Bauwens

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

VR • 9 MAA • 20.00

Strak

Thomas Smith

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 15 MAA • 20.00

No Man Show

Walter Baele

Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

VR • 16 MAA • 20.30

De Man van Morgen

Steven Goegebeur

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR • 23 MAA • 20.30

De schaamte voorbij

Kamal Kharmach

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

Jubilee

Han Solo

VR • 23 MAA • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 29 MAA • 20.15

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI • 27 MAA • 20.30

Vijgen na Pasen

Michael Van Peel

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DANS

WO • 7 MAA • 20.30

(B)

Gloed/ Koen Augustijnen &
Rosalba Torres Guerrero

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 29 MAA • 19.00

Invited

Ultima Vez/ Seppe Baeyens

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO • 29 MAA • 20.00

Rule of Three

Jan Martens

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

LITERATUUR

VR • 30 MAA • 20.00

Mijn punt is eigenlijk

Maud Vanhauwaert, Tom Kestens &
Geert Waegeman

Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

SENIOREN

DO • 15 MAA • 14.00

Jukebox voor senioren

Willy Claes Quartet & Nest Adriaensen
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 20 MAA • 14.30

Hotel Mama

Echt Antwaarps Teater

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO • 22 MAA • 14.00

The King of Swing

Andre Donni, Chris Mertens &
Peter Verbraeken

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Onderwoud

Pieter Embrechts &

Sun*sun*sun String Orkestra

DO • 1 MAA • 20.30

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR • 2 MAA • 20.30

Hoeilaart, GC Felix Sohie,
02 657 05 04

VR • 2 MAA • 20.30

geTIKT!

Percussive

Tervuren, CC De Warandepoort,
02 766 53 47

VR • 2 MAA • 20.00

Festival Club 1700

Blu Samu, Jakomo, e.a.

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DI • 6 MAA • 20.30

Luminelli

I Muvrini

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 6 MAA • 20.00

Asad Qilzilbash

Indisch klassiek

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

DO • 8 MAA • 20.00

Over prinsen, over draken

Udo

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Lais omhelst kleinkunst

VR • 9 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR • 16 MAA • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO • 22 MAA • 20.00

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR • 9 MAA • 20.30

Tijd is alles

Yevgueni

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

VR • 9 MAA • 20.00

Billie Kawende & gospelkoor Unusal

Wezembeek-Oppem,

St. Michael & St. Jozef, 02 731 43 31

ZA • 10 MAA • 20.00

Dex tot de tweede macht

Barbara Dex

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

ZA • 10 MAA • 20.30

Natalia

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,

02 255 46 90

Murderballads

Lady Linn, Stijn Meuris e.a.

DO • 15 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR • 30 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

PADDINGTON 2 (25/3)

(B) (7/3)

ONDERWOUD (1/3 EN 2/3)

DO • 15 MAA • 20.30

Spirit Control

Jef Neve
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA • 17 MAA • 20.00

Kern

Stef Bos
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

DI • 20 MAA • 20.00

Koruso

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

WO • 21 MAA • 20.30

Vanaf nu is het van jou

Maaik Ouboter
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 21 MAA • 20.30

Kel Assouf

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 24 MAA • 20.30

Viva Dalida!

Patrick Riguelle, Gwen Cresens e.a.
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA • 24 MAA • 20.30

Motown Supremacy

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 25 MAA • 20.30

Liefde en devotie

Guido Belcanto
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO • 25 MAA • 11.00

Bomuze Brass

aperitiefconcert
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR • 30 MAA • 20.30

Theatertour Calais

Het Zesde Metaal
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR • 30 MAA • 20.15

Otomachine

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR • 30 MAA • 20.00

Automata

Hydrogen Sea
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

Isolde et les Bens XL

VR • 30 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA • 31 MAA • 20.30

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

KLASSIEK

ZO • 4 MAA • 11.00

Mozart & Szymanovski

Duo Levy-Idmtal
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 9 MAA • 20.30

Mahler, Schönberg, Korngold

Het Collectief
Grimbergen, sacristie abdijkerk,
02 263 03 43

ZO • 11 MAA • 11.00

De Russen komen

Malibran Quartet
Dilbeek, Dil'arte, 02 466 20 30

ZO • 18 MAA • 11.00

Duo Wauters

Vilvoorde, stadhuis, 02 255 46 90

ZO • 18 MAA • 11.00

Kugoni Trio

Ossel, Sint-Jan-De-Doperkerk,
02 460 73 24

ZO • 18 MAA • 11.00

De toverfluit in een note(n)dop

Maaik Cafmeyer
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

DO • 22 MAA • 20.00

Light & shadows

Vlaams Radio Koor
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

ZA • 24 MAA • 20.30

Mattheuspassie van Bach in zakformaat

Ensemble The Party
Dilbeek, Castelhof, 02 466 20 30

ZA • 24 MAA • 20.30

Philippe Raskin & friends

Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

WO • 28 MAA • 20.30

Remember Vic Nees

Musa Hortikoor o.l.v. Peter Dejans
Grimbergen, abdijkerk, 02 263 03 43

ZA • 31 MAA • 20.15

De vogelhandelaar

Vlaams Muziektheater
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

JAZZ

WO • 14 MAA • 20.30

3Men in a boat

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO • 4 MAA • 20.00

The Square

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 5 MAA • 20.30

Vele hemels boven de zevende

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

On body and soul

DI • 6 MAA • 20.00

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 13 MAA • 20.30

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

DI • 6 MAA • 20.30

In The Fade

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

FC de Kampioenen 3

WO • 7 MAA • 14.00 EN 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 25 MAA • 15.00 EN 20.00

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA • 26 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DO • 8 MAA • 14.30

Sprakeloos

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 11 MAA • 20.00

Suburbicon

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI • 13 MAA • 20.30

Façades

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI • 13 MAA • 20.00

Ressurrection

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

WO • 14 MAA • 20.30

Bad Trip

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO • 18 MAA • 20.00

Blade Runner 2049

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

Patser

MA • 19 MAA • 20.30

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

WO • 21 MAA • 20.30

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI • 20 MAA • 20.00

Tytgat Chocolat

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

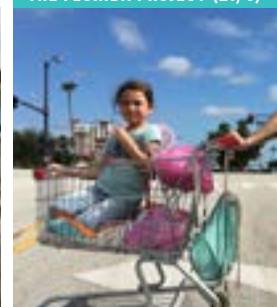
VIVA DALIDA! (24/3)

ON BODY AND SOUL (6/3 EN 13/3)

THE FLORIDA PROJECT (27/3)

DI • 20 MAA • 20.30

Der Hauptmann

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 21 MAA • 20.00

Beyond Sleep

Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 23 MAA • 14.00 EN 20.00

Sage Femme

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA • 26 MAA • 20.30

Human Flow

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 27 MAA • 20.00

The Florida Project

Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

DI • 27 MAA • 20.30

Darkest Hour

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO • 28 MAA • 20.30

Wonder

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

TOT 4 MAA

Claudia Neukermans

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

9 TOT 11 MAA

Patchworkexpo

Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

10 TOT 18 MAA

Lut Van der Stappen

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

10 TOT 25 MAA

Peter Castles

Sint-Pieters-Leeuw,
kasteel Coloma, 02 371 22 62

8 MAA TOT 15 APR

Hopduvel in beeld

Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

TOT 29 APR

Dirk Braeckman

Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 6 MEI

Constructivistische verbanden

Drogenbos, FeliXart Museum,
www.felixart.org

TOT 27 MEI

Spanish still life

Velázquez, Goya, Picasso, Miró e.a.
Brussel, Bozar, www.bozar.be

TOT 27 MEI

Con Amore

Hugo Claus
Brussel, Bozar,

TOT 3 JUN

Schoonheid alom

Fernand Léger
Brussel, Bozar, www.bozar.be

MA • 5 MAA • 14.00

De vroegere jachten in het Zoniënwoud

Joseph Zwaenepoel
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI • 6 MAA • 14.00

Migraties interculturele toekomst

Johan Leman
Dilbeek, kasteel La Motte, 02 466 20 30

MA • 19 MAA • 15.00

Argentinië, magistraal natuurlijk wereldwonder

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI • 20 MAA • 19.00

Vegetarisch koken

Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO • 29 MAA • 20.30

Analyse van het partij-politieke landschap

Johny Vansevenant
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DO • 1 MAA • 14.00

Werelderfgoed: bosreservaat J. Zwaenepoel

Hoellaart, kasteel van Groenendaal,
www.ngz.be

DO • 8 MAA • 14.00

Herisemwandeling

Alseberg, Fabriekstraat 23,
www.ngz.be

ZO • 11 MAA • 14.00

Op zoek naar namen en herkomst van bomen

Hoellaart, Bosmuseum, www.ngz.be

1 TOT 4 MAA • 20.30

Daens

musical i.s.m. dienst cultuur
Zaventem, CC De Factorij, 02 307 72 72

WO • 7 MAA • 19.30

Femmuze

Mieke Mievis over lichaamstaal
Meise, GC De Muze van Meise,
02 892 24 40

VR • 9 MAA • 20.00

De grote levensvragen

Friedl' Lesage en gasten
Zaventem, CC De Factorij,
02 307 72 72

WO • 14 MAA • 20.30

L'instinct du déséquilibre

léto
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO • 22 MAA • 20.00

Koruso-koor

Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

ZA • 24 MAA • 20.30

Ongekende evidenties

Kurt Demey/ Rode Boom
Asse, Oud Gasthuis, 02 456 01 60

ZO • 25 MAA • 14.00

Bos Ter Munt benefietconcert

Overijse, zaal Coorevits-Rosier,
0471 77 07 12

ZO • 25 MAA • 10.00

Repair Café

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

DI • 27 MAA • 20.00

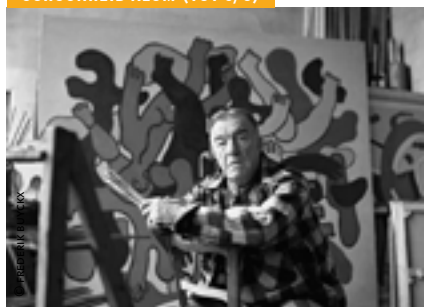
Zing mee met de Bonski's

Lennaert & De Bonski's
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Voor meer activiteiten in de Rand, zie www.uitinderand.be

Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be

SCHOONHEID ALOM (TOT 3/6)

DAENS (1/3 TOT 4/3)

REPAIR CAFÉ (25/3)

MOOIESTE PLEK IN CHINA

Qingdao

LEKKERIJ UIT CHINA

Xi hong shi chao ji dan
(roerei met tomaat)

MOOIESTE HERINNERING

Olympische Spelen
in 2008

Van elkaar leren

In 2009 interviewde Sun Ying Philippe Van Cauwenberge voor een lokale zender in China. Het klikte tussen de twee vrijgezellen. En dat doet het nog steeds in Grimbergen, negen jaar later en getrouwd.

TEKST Nathalie Dirix • FOTO Filip Claessens

We leerden elkaar kennen tijdens een werklunch ter gelegenheid van het Chinese Nieuwjaar. Philippe en ik zaten aan dezelfde tafel. We hadden een leuke babbel ... tot hij onwel werd. Raar, maar vanaf dat moment voelde ik dat hij de man was voor wie ik wilde zorgen. Daarna zijn we snel gaan samenwonen. Eerst een aantal jaren in China tot Philippe zijn buitenlandse opdracht in Qingdao stopte en we naar België kwamen.'

HET GOEDE LEVEN

Ying houdt van het goede leven in België. Niet alleen omdat de luchtkwaliteit hier merkkelijk beter is dan in China, ook omdat de mensen vriendelijk zijn. 'De mensen praten hier makkelijker met elkaar dan in China. In mijn land zijn de meeste mensen eerder gesloten. Of dit te maken heeft met ons politiek systeem waarbij er slechts één partij is, weet ik niet. Ik stel het vast.' Echtgenoot Philippe voegt eraan toe dat het leven van de Chinezen op meerdere vlakken door de Chinese overheid wordt gecontroleerd. Sociale media zoals Facebook en WhatsApp kennen ze niet, tenzij in de Chinese versie, die door de overheid in de gaten wordt gehouden.

MISVERSTAND

Hoewel Ying via haar baan in China veel internationale contacten had, was het leven in België op sommige vlakken – zoals het culinaire – toch een aanpassing. 'Bepaalde voedingsproducten waren totaal nieuw voor mij. Kaas en filet americain kende ik niet.' Philippe vertelt dat Ying

FR

APPRENDRE LES UNS DES AUTRES

'Il est important d'apprendre et de parler le néerlandais. Les gens m'approchent de manière complètement différente lorsqu'ils constatent que je parle néerlandais. Les contacts au club de tennis sont plus faciles et plus spontanés', dit Sun Ying de Grimbergen. Est-elle parfois confrontée à de fausses idées sur la Chine? 'Oui. Il y a un grand malentendu sur le fait que tous les Chinois seraient pauvres. Le niveau de vie s'est considérablement amélioré ces dernières années. Une classe moyenne a vu le jour et sa situation est nettement meilleure que par le passé. On compte aussi un nombre de plus en plus important de riches. Toutefois, les contrastes entre pauvres et riches sont plus grands qu'en Belgique. J'espère que la coopération entre la Chine et la Belgique s'améliorera. Je suis convaincue que nous avons beaucoup à nous offrir mutuellement.'

heerlijke Chinese gerechten klaarmaakt. Zoals Hundun, een Chinese soep met gehaktballen van groenten ingepakt als een soort ravioli. Ying trekt regelmatig naar Brussel om er allerlei Chinese ingrediënten te kopen.

Ying volgt al meerdere jaren Nederlandse les. 'Het is belangrijk om Nederlands te leren en te spreken. Mensen benaderen me helemaal anders wanneer ze merken dat ik Nederlands spreek. De contacten in de tennisclub verlopen vlotter en spontaner sinds ik de mensen in het Nederlands kan aanspreken.' Krijgt ze soms met misvattingen over China te maken? 'Ja. Een groot misverstand is dat alle Chinezen arm zouden zijn. Niets is minder waar. Je treft er een steeds groter aantal rijke mensen aan. De contrasten tussen arm en rijk zijn er groter dan in België, maar de beelden van arme Chinezen op het platteland zijn te eenzijdig.'

SAMENWERKEN

Ying vertelt dat de levensstandaard in China de laatste jaren ontzettend is verbeterd. Er is een middenklasse ontstaan die het veel beter heeft dan vroeger. 'China is veel assertiever en zelfverzekerder geworden. Het is niet meer het land dat alleen maar andere landen kan kopiëren. Ik hoop dat de samenwerking tussen China en België zal toenemen. Ik ben ervan overtuigd dat we elkaar heel wat te bieden hebben. Concreet heb ik het dan bijvoorbeeld over de budgetvriendelijke, elektrische auto's die China kan produceren. Of over de manier waarop China in deze moderne, hoogtechnologische tijden erin slaagt zijn tradities in ere te houden. Soms denk ik dat België op dat vlak iets kan leren. China kan ook heel wat van België opsteken. Ik denk dan vooral aan de professionele attitude die je hier in het zakenleven aantreft. Over het algemeen gaat het er hier georganiseerder aan toe dan in China. Het zijn net die verschillen die ons kunnen verrijken.'